

misli

*Omike,
luč nam od izhoda,
on dal nam tudi je
Cirila in Metoda!*

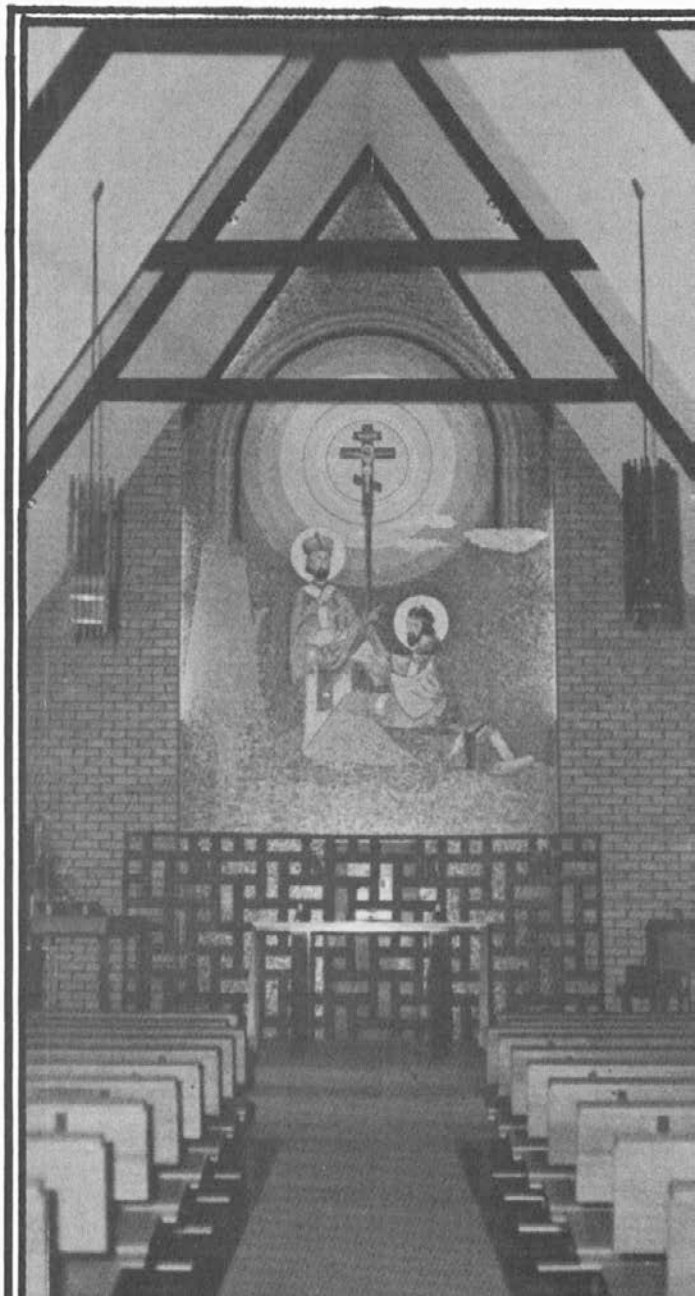
*Prinesla v glasih sta slovenskih,
v izvornih znamenjih pismenskih
pradedom pismo od Boga -
oj to jim šlo je do srca!
Pač srcu le domači glas
mehkó se in sladkó prilega,
on srcu pravi ve izraz
in spet mogočno k srcu sega -
domači glas le nosi spasi! . . .*

/Simon Gregorčič/

Slovenija

Moja dežela

THOUGHTS
LETO-YEAR 38
JULIJ
1989

Naslovna slika: S prostovoljnim delom je bila leta 1968 dograjena slovenska cerkev sv. bratov Cirila in Metoda v Melbourneu.

+ + +

SAJ komaj verjamem koledarju 1989, da smo pustili za sabo že šest mesecev tega leta: ta je že julijska številka, drugi del letnika smo pričeli. . . In še nekaj sem čisto slučajno odkril: da teče že osemnajsto leto mojega urejevanja MISLI. Ne da bi vedel kdaj, saj doslej enostavno nisem štel let, sem s številom svojih letnikov dohitel pokojnega urednika p. Bernarda. Ob tem spoznanju sem kar obstal in se za dolgo časa zamislil. Kam so šla ta leta, ko so mi MISLI kradle ne le dnevne, ampak tudi nočne ure? Saj je IBM-elektronski pisalni stroj skoraj prirastel name kot hišica na polži. . .

Mirno lahko rečem, da mi ni žal časa niti truda. Rad priznam, da je na sleherni strani skrite veliko ljubezni do naših MISLI in do vseh, ki jim moje delo mesec za mesecem prinaša nekaj domače topline.

Pol leta je za nami. Ali smem staviti vprašanje: Si že poravnal letošnjo naročnino? Si še za prejšnja leta kaj v dolgu? Pošlji, prosim, da srečno vzdržimo brez dolga do konca letnika! Žal so spet povišali poštino za registrirano tiskovino.

Bi pridobil kakega novega naročnika? To leto smo vpisali že 23 novih, nekaj pa jih seveda tudi izgubili. Z vsakim novim podaljšujemo listu življenje, to pa gotovo tudi ti želiš.

Hvala za razumevanje in skrb!

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je že došel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrz ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjizice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO—ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škrjč — Cena 12.— dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.— dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.— dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini — Cena broširani knjigi je 15.— dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established)

40) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 Tel.: (03) 861 7787 Poštni naslov MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.—, izven Avstralije (Overseas) \$ 15.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dupisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay out) MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing) Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 Tel. (03) 387 8488

božje

misli

in
človeške

Leto

38

Št.

7

JULIJ 1989

VSEBINA:

- Duhovnik – vekomaj
– Jože Pacek – stran 161
- Mož potrebujemo ...
– Iz "Naše luči" – stran 162
- Hočemo živeti! – Temeljna li-
stina Slovenije 89 – stran 163
- Duhovnik, njegovo delo
in poslanstvo
– Lojze Škerl – stran 164
- Dajte cesarju, kar je cesarjevega
– Z. H. – stran 166
- Novomašnik Klemen – odlomek
iz povesti "Kaplan Klemen"
– Karel Mauser – stran 168
- Prebujanje na vzhodu
– Cilka Žagar – stran 170
- Središče sv. Rafaela, Sydney
– P. Ciril – stran 172
- Izpod Triglava – stran 174
- Sveto pismo v našem slovstvu
V Cankarjevi "areni življenja"
– P. Tone – stran 176
- Središče sv. Družine, Adelaide
– P. Janez – stran 178
- Pregnanci – pesem
– Vinko Beličič – stran 179
- Premakljivi svečnik – roman
– Lojze Kozar – stran 180
- Naše nabirke – stran 180
- Ob Lipi sprave – 27.6.1989
– Iz "Družine" – stran 181
- Središče sv. Cirila in Metoda,
Melbourne
– P. Bazilij – stran 183
- Z vseh vetrov – stran 186
- Kotiček mladih – stran 188
- Križem avstralske Slovenije
– stran 189
- Smeh je zdrav celó ob sodobni
ljudski modrosti... – stran 192

DUHOVNIK ~ VEKOMAJ

V JULIJU se navadno ob novih mašah naše razmišljanje u-
stavi pri duhovniškem poklicu. Tudi letos naj se – ob članku
Jožefa Packa v "Družini", ki opisuje srečanje z ostarelim du-
hovnikom. Takole piše o tem:

V naših časih dajemo prednost mladosti, ustvarjalnosti in
podjetnosti. S televizijskih zaslonov, revij in filmskega platna
se nam ponujajo samo mlada, lepa telesa, polna zdravja in živ-
ljenjskih moči, smeha in mladostne razigranosti.

Spet bomo z zanimanjem gledali letošnje novomašnike in
mnogi bodo postali predmet različnega ocenjevanja. Preneka-
teri bodo vzdihnil "ali ga ni škoda", spet drugi bodo ocenje-
vali žal samo njegovo zunanost. Plehkost in površinskost ima-
ta tudi tukaj svoje mesto.

Zakon življenja je pač takšen, da prihodnost pripada mla-
dim rodovom. Zato ni čudno, da so predmet zanimanja pred-
vsem mladi ljudje, Ni pa prav, da pri vsem tem pozabljamo na
starega človeka, da nismo več sposobni odkrivati njegove
vrednosti, zlasti bogastva njegovega notranjega življenja. To
velja tudi za naš odnos do starejših duhovnikov. Morda jih
več niti ne opazimo. Sami nočejo opozarjati nase, zato so
mnogi premalo cenjeni in spoštovani.

Pred kratkim sem lahko nekaj dni preživel s starejšim du-
hovnikom, Kljub temu, da bo kmalu biseromašnik, je poln
življenjskega poleta. Pogovori z njim mi bodo ostali v nepo-
zabnem spominu. Le z redkimi se lahko danes še pogovarjaš o
veri, kulturi, knjigi. Njemu je bilo o tem govoriti samo-
umevno.

Nekega dne si je zaželel sprehod po naši župniji. Občudoval
sem ga, kako je z zanimanjem ogledoval naše cerkvice. Zave-
zanost do te naše zemlje in ljubezen je bilo čutiti iz vsakega
njegovega pogleda in besede. Hodila sva tudi zunaj naselij in
najin pogled je objemal gozdove pod nama. Zazdelo se nama
je, kot da vidiva stari vek. Takrat je zavzdihnil: "Ta pogled me
spominja na čas, ko naši kraji še niso poznali krščanskega
oznanila. Kar neka groza me prevzema ob misli, kaj bi bilo z
našimi kraji, če k njim ne bi prišlo krščanstvo."

Ko sem spoznal, da mu je duhovništvo resnično življenje
njegovega življenja, sem ga vprašal, zakaj se je odločil postati

MOŽ POTREBUJEMO,

mož duha, srca, značaja in dejanja.
Lenoba se zadovoljuje s tem,
da toži nad hudimi časi
in išče rešiteljev,
mož pa vidi zlo in ve,
da je treba delati...

In delati mora sleherni,
vsakdo v svojem krogu,
v svojem kraju, med svojimi.
Kjer je potrebno govoriti — govôri;
kjer je treba pisati — piši;
kjer je treba orati — ôrji;
kjer kopati, kôplji...

Posameznik zmore zelo malo:
nauci se delati v skupini!

Imej oči odprte:
najprej moraš videti
in razumeti sam,
preden začneš učiti
in opogumljati druge.

Opozarjaj na zlo,
bičaj zlorabe,
prebujaj ljudi,
da se bodo zavedeli
svojih pravic in dolžnosti!

Boj za resnico in pravico
naj ti bo sveti boj.
Ne pozabljal ga navdihovati
in usmerjati z molitvijo:
s a m o B o g namreč daje rast.

Pogum torej!

Glavo pokoncil!

Možje duha, srca,
značaja in dejanja:
NA PLANI!

/To premišljevanje
slovenskega duhovnika
v spovednici
božjepotnega svetišča
je iz "Naše luči"/

duhovnik. Najprej mi je dejal, da sam nerad govori o svojih najglobljih odločitvah. Potem pa je le rekel: "Nekaj, kar me stalno spremlja, je strašni občutek minljivosti. Duhovništvo pa je dajalo smisel in vsebino mojemu življenju, minljivost je v njem izgubila svojo grozo. Veliko sem razmišljal o slovenskem duhovniku. Čutim potrebo, da bi se našel kdo, ki bi njegovo delo ovrednotil. Zgodovinska krivica se je zgodila, ko so nekateri hoteli njegovo delo izničiti. Pa vendar prav ta duhovnik živi s slovenskim narodom že več kot tisoč let. V teh dolgih stoletjih mu je vtisnil neizbrisni pečat. Z oznanjevanjem Kristusovega nauka je poplemenitil нрав slovenskega človeka. Obudil je vrednote, ki so postale temelj družbenega življenja. Našemu narodu je dal prvo pisano besedo. Zgradil mu je prve šole, bolnišnice, gimnazijo in visoko šolo. Bil je edini slovenski izobraženec, ki se ni dal potujčiti in je zato najtesneje živel s svojim ljudstvom. Božjo besedo je oznanjal v domačem jeziku in tako pomagal ohranjati slovenski jezik in narodno zavest. Tega, moj dragi, nikoli ne pozabi," mi je rekel.

Pripovedoval mi je o tem, kako se mora za vse dobro zahvaliti svojim vzgojiteljem. Ti so ga spodbujali, da se je zanimal za slovenske klasike. Ni je knjige, ki je ne bi prebral in zdi se kot da živi s Finžgarjem, Bevkom, Jurčičem in Jalnom... S prizadetostjo mi je govoril, kako ga boli, ko vidi, da mladi ljudje vse manj segajo po dobrih knjigah. Jezik, ki ga govorijo, ni več pristen in tudi duhovna praznina je posledica tega zaniknega odnosa do slovenske knjige. Zlasti duhovnik bi se moral zanimati za tisk, ga sam brati in ga ljudem priporočati. To spada k njegovemu poslanstvu.

Veliko lepega sem ob njem doživel, bolj kot beseda pa je name vplivala duhovniška drža. Molitev, ki jo je kleče pred mašo opravil pred oltarjem, dostojanstveno maševanje, pridiga, ki ni bila samo sad prebrane verske literature, temveč poglobljenega duhovniškega življenja, vse to je zelo dobro vplivalo na ljudi. Začutil sem, kaj pomeni dolgoletno prijateljstvo s Kristusom, kaj pomeni biti Kristusov duhovnik. Ni čudno, da to ljudje hitro opazijo. Po maši se mu je približala deklica in ga vprašala: "Ali boste tudi jutri pri nas maševali? Tako rada sem pri vaši maši." Otroško spoznanje, ki hitro začuti, kaj je pristnost.

Govorila sva tudi o sedanjih časih. Dobro jih pozna. Zaradi praznih obljub, rušenja vrednot, pozabe spomina nima tistega spokojnega miru. "Ko to gledam, sem žalosten, včasih pa tudi jezen. Želim, da bi se ljudje streznili, saj to nikamor ne pelje."

Dnevi, ki sem jih z njim preživel, so bili zame velika obogatitev. Njegove bogate izkušnje, preverjene vrednote, ki so njegove stalne spremljevalke, duhovno bogastvo, ki si ga je v dolgih letih pridobil, vse to me je spodbudilo, da bom starejše duhovnike še bolj spoštoval. So namreč naši veliki dobrotniki.

HOČEMO

ŽIVETI!...

SLOVENC matične domovine so končno dobili v podpis tako imenovano **TEMELJNO LISTINO SLOVENIJE 1989**, ki je začela nastajati po zdaj že znamenitem februarjem sestanku v Cankarjevem domu v Ljubljani. Ta sestanek je združil praktično vse, kar se v Sloveniji ukvarja s politiko. Precej časa je bilo potrebno, da je nastala končna verzija tega dokumenta, pod katerega so se podpisale vse skupine, od komunistov do alternativcev. Kot smo poročali, so medtem na majskem zborovanju v Ljubljani nekatere alternativne skupine, nezadovoljne zaradi počasnosti priprave, razglasile še svojo, takoimenovano **MAJSKO DEKLARACIJO 1989**, ki pa se seveda s sedanjo **TEMELJNO LISTINO** ne izključuje.

Pa pogledajmo, kakšna je vsebina te **TEMELJNE LISTINE**. Takole se glasi:

Slovenci, Italijani, Madžari in drugi državljani socialistične republike Slovenije, podpisniki te listine, izjavljamo in sporočamo, da

1. hočemo živeti v demokratični državi suverena slovenskega naroda in vseh državljanov Slovenije, utemeljeni na človekovih pravicah in državljanskih svobodah. V njej si zagotovimo vladavino dela, prava in samostojnosti civilne družbe, svobodno združevanje in politični pluralizem, demokratične volitve, enakopravnost vseh manjšin, svobodo vseh oblik z naravnimi omejitvami uravnovešenega gospodarskega razvoja, povezanost z Evropo in svetom.

2. živeli bomo samo v taki Jugoslaviji, v kateri bo

zagotovljena suverenost ter trajna in neodtujljiva pravica do samoodločbe narodov, enakopravnost vseh narodnosti in manjšin; ki bo spoštovala in varovala različnost vseh; kjer bomo življenjsko pomembne in skupne zadeve urejali po načelu soglasja in samo v takem samoupravnem socializmu, kjer bodo zahteve te listine v celoti upoštevane.

3. nočemo živeti v taki državni skupnosti, kjer ni zagotovljeno spoštovanje ustave in zakonov in s tem človekovih in narodnostnih pravic; kjer bi bili podvrženi političnemu monopolu ali nacionalni nadvladi, gospodarskemu izkoriščanju ali drugim vsiljenim oblikam političnega, gospodarskega in kulturnega življenja.

S svojimi podpisi se predlagatelji in podpisniki te listine zaveujemo, da bomo vztrajali pri njenih načelih. Obvezujemo vse v socialistični republiki Sloveniji, ki jim je podeljena legalna moč, da pri ustavnih reformah in pri vsem političnem delovanju v Sloveniji in Jugoslaviji uveljavijo to skupno ljudsko voljo.

Ljubljana, 27. junija 1989.

Če bo to listino podpisalo več kot polovica volilcev v Sloveniji, bo imela ustavnopravni pomen. To pomeni, da njenih načel ne bo mogoče obiti pri ustavnih reformah v Sloveniji in Jugoslaviji in v vsem političnem življenju. Sicer pa je to tudi njen smisel.

Gornje poročilo je prišlo iz Ljubljane na Radio EA in razveseljivo dokazuje, da se naša rodna domovina vedno bolj probuja. Kakor smo avstralski Slovenci pozdravili letošnjo **MAJSKO DEKLARACIJO**, iz srca pozdravljamo tudi to **TEMELJNO LISTINO SLOVENIJE 1989**. Naša narodna skupnost Slovenije v svetu stoji trdno za vsemi, ki v rodni domovini dvigajo prapor osnovnih človekovih pravic, narodne suverenosti in samoodločbe, demokracije in političnega pluralizma. Prepričan sem, da ni zavednega Slovenca pod Južnim križem, ki bi ne podpisal **TEMELJNE LISTINE**. — Urednik

Duhovnik, njegovo delo in poslanstvo

VSako leto, ko pride čas novih maš ali se piše o slavljenicah, ki praznujejo svoje mašniške jubileje, se nam poraja žalostno vprašanje: zakaj nimamo več svojih novomašnikov?

Odgovora na to vprašanje ne najdemo. Ne vemo, kaj naj naredimo, kaj naj ukrenemo. Ta ugotovitev nas teži, ker so potrebe velike in nimamo mladih delavcev za božji vinograd. Tolažimo se z molitvijo, a to ne more zadostovati. Zato je prav, da spregovorimo o duhovniku, o njegovem poslanstvu in delu.

ODLOK O SLUŽBI IN ŽIVLJENJU DUHOVNIKOV

Zadnji koncil je izdal poseben Odlok o službi in življenju duhovnikov. Iz njega povzemamo nekaj misli. Namen, za katerim težijo duhovniki s svojo službo in življenjem, je slava Boga Očeta v Kristusu. Ta slava je v tem, da ljudje zavestno, svobodno in hvaležno sprejemajo v Kristusu dovršeno božje delo in to razodevajo v vsem svojem življenju. Naj torej duhovniki ali molijo ali pridigajo ali mašujejo in druge zakramente delijo ali z drugimi službami strežejo ljudem, vedno prispevajo tako k večanju božje slave kakor tudi k napredovanju ljudi v božjem kraljestvu.

Duhovniki so po svojem poklicu in posvečenju na neki način odbrani sredi božjega ljudstva, vendar ne ločeni, niti od ljudstva niti od posameznega človeka, ampak da se popolnoma posvetijo delu, za katero jih je Gospod poklical. Ne bi mogli biti Kristusovi služabniki, če ne bi bili priče in delivci drugega življenja kakor je zemeljsko, ljudem pa tudi ne bi mogli služiti, če bi jim bile tuje njih življenjske razmere.

Njihova služba še posebej terja, naj se ne ravnajo po tem svetu; vendar pa hkrati zahteva, da v tem svetu živijo med ljudmi in kot dobri pastirji poznajo svoje ovce ter skušajo pripeljati tudi tiste, ki niso iz te staje, da bodo tudi te poslušale Kristusov glas in bo ena čreda in en pastir.

Za doseganje tega pa mnogo pripomorejo kreposti, ki se v človeški družbi po pravici cenijo, npr. srčna dobrotla, iskrenost, značajnost in vztrajnost, živ čut za pravičnost, vljudnost in druge kreposti, ki jih priporoča apostol Pavel. Saj pravi v enem svojih pism: "Kar je resnično, kar pošteno, kar pravično, kar čisto, kar ljubezljivo, kar je častno, kar koli je krepostno in kar koli hvale vredno, to imejte v mislih."

Križ
in cvetje
sprejema
novomašnik
ob svoji
prvi daritvi,
kajti
"veselega
darovalca
ljubi
Gospod . . ."

SODELOVANJE MED DUHOVNIKI IN VERNIKI

Ker so duhovniki vzgojitelji v veri, je njihova dolžnost, da sami ali po drugih skrbijo, da posamezne vernike v Svetem Duhu privedejo do uresničevanja njihove lastne poklicanosti, ki naj se v smislu evangelija razvije do iskrene in dejavne ljubezni in do svobode, za katero nas je osvobodil Kristus.

Malo bodo koristili lepi obredi ali še tako cvetoča društva, če niso usmerjena v to, da ljudi vzgojijo v zrele kristjane. S pomočjo duhovnikov naj se kristjani vedno bolj usposablajo, da bodo v izrednih in navadnih dogodkih mogli spoznati, kaj terjajo razmere in kaj je božja volja.

Kristjane je treba učiti, naj ne živijo samo zase, marveč naj vsak drug drugemu streže z darom, kakor ga je prejel, kot zahteva nova postava ljubezni; tako naj vsi po krščansko spolnjujejo svoje dolžnosti v človeški družbi.

Duhovniki naj z vernimi laiki sodelujejo in sredi med njimi naj živijo po zgledu Kristusa Učenika. Ta ni prišel med ljudi, da bi se mu streglo, ampak da bi On stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge. Duhovniki naj iskreno priznavajo in delajo za spoštovanje dostojanstva in posebnega deleža laikov pri poslanstvu Cerkve. Imajo naj v časti tudi zakonito svobodo, ki v zemeljski družbi vsem pripada. Radi naj

laike poslušajo, njih želje bratovsko upoštevajo, priznavajo njihovo izkušnost in pristojnost na različnih področjih človeškega delovanja, da bi mogli z njimi vred spoznavati znamenja časov. Laikom naj z zaupanjem izročajo naloge v službi Cerkve, pustijo naj jim svobodo in področje dejavnosti, na primeren način naj jih celo spodbujajo, da se lotevajo del tudi na lastno pobudo.

Duhovniki so postavljeni med laike, da vse vodijo k edinosti v ljubezni: "Bratovsko se med seboj ljubite, v spoštovanju drug drugega prekašajte." Njihova dolžnost je torej različna mnenja tako izravnovati, da se v občestvu vernikov nihče ne počuti kot tujec.

ČESA NAJ SE ZAVEDAJO VERNIKI

To je nekaj stavkov, vzetih iz že omenjenega koncilskega Odloka o službi in življenju duhovnikov. Omenimo naj še nekaj dolžnosti, ki jih imajo laiki, da s pomočjo duhovnikov delajo za rast božjega kraljestva.

Verniki naj se zavedajo, beremo v Odloku, da imajo dolžnosti do svojih duhovnikov. Zaradi tega naj jim kot svojim pastirjem in očetom skazujejo otroško lju-

bezen; z njimi naj delijo skrbi, z molitvijo in delom naj svojim duhovnikom kolikor le mogoče pomagajo.

Tako bodo ti duhovniki laže mogli premagovati težave in plodonosneje opravljati svoje dolžnosti. Nove ovire za vero, navidezna brezuspešnost opravljenega dela in tudi občutek grenke osamljenosti, more duhovnike pripraviti do tega, da postanejo malodušni.

MOLITI ZA DUHOVNIKE IN DUHOVNE POKLICE

Večkrat mi duhovniki opravimo sveto mašo za duhovniške in redovniške poklice. Večkrat pa tudi sveto mašo za duhovnike. Pri tej sveti maši prosimo, naj bodo tisti, ki jih je Kristus izbral za služabnike in delivce svetih skrivnosti, zvesti v opravljanju sprejete službe; da bodo s svojo službo in svojim življenjem širili božjo slavo.

In ker je božja volja, da duhovniki služijo oltarju in božjemu ljudstvu, naj jim da sveti Bog po oltarni daritvi moč, da mu bodo mogli tako služiti, kakor je njemu všeč, in bo njihova služba v Cerkvi prinašala trajne sadove. Z nebeškim Očetom naj bodo vsi združeni v trajni ljubezni in naj vredno služijo božjemu veličastvu.

LOJZE ŠKERL

*KJER boš v svoji službi hodil,
Bog ti svojo milost daj,
da boš božje ljudstvo vodil
k Jezusu v nebeški raj.
Bog daj moč besedam tvojim,
ko učil boš z zgledom svojim,
da nikdar ne bo zgubljen,
kdor bo tebi izroččen.*

/ iz novomašne pesmi /

DAJTE CESARJU, kar je cesarjevega

...in Bogu, kar je božjega!

GORNJI nasvet je dal Jezus pred dvemi tisočletji farizejem, ki so ga skušali, in še vedno drži. Vendar pa je bil v vsej tej dolgi dobi predmet velikanskih sprememb. Teh sprememb se posebno zavemo vsako leto okoli tridesetega junija, ko začnemo pripravljati za "cesarja" **dohodninski obračun**. Tedaj v polni meri zaznamo, kako se "cesarjeve" zahteve večajo iz leta v leto, medtem ko so božje postave vedno bolj in bolj popustljive. Pa ne samo da je "cesar" vsak dan bolj zahteven, istočasno postaja tudi bolj in bolj neusmiljen. Vsi, ki na kakršen koli način, vede ali nevede, pregrešijo njegova pravila, se ne morejo izogniti kazni, ki uspešno izprazni vsebino denarnic...

Ob koncu vsakega finančnega leta, ki se konča v Avstraliji 30. junija, morajo vse osebe, državljani ali nedržavljanji, ki so prejemale med letom razne dohodke, pripraviti davčni obračun in ga do datuma 30. avgusta predložiti davčnemu uradu.

V tem dohodninskem obračunu (Income Tax Return) mora vsak davkoplačevalec prijaviti vse dohodke, ki jih je prejel med letom. Na podlagi te prijave potem davčni urad izračuna, koliko dohodninskega davka mora oseba plačati.

Ne smemo spregledati dejstva, da je dohodninski davek le eden izmed številnih davkov, ki polnijo deželne in zvezno blagajno. Toda večine teh davkov se ljudstvo na splošno niti ne zaveda, ker so vključeni v prodajalne cene oz. naloženi delodajalcem kot npr. plačilni davek (Payroll Tax).

Za finančno leto 1989 velja naslednja davčna obveza:

– Dohodki do \$ 5099 niso obdavčeni za davkoplačevalce, ki so dopolnili šestnajst let.

– Za dohodke od \$ 5100 do \$ 12599 smo dolžni plačati 24 centov na vsak prejeti dohodninski dolar.

– Za dohodke od \$ 12600 do \$ 19499 hoče "cesar" od nas \$1800 in še 29 centov za vsak dolar, za sluzhen nad \$12600.

– Za dohodke od \$ 19500 do \$ 34999 znaša davek \$ 3801 in še 40 centov za vsak dolar nad \$ 19500.

– Za dohodke nad \$ 35000 pa moramo odstopiti državi \$ 10001 in še 49 centov za vsak dolar nad vsoto \$ 35000. osebnih dohodkov.

Temu dohodninskemu davku moramo prišteti še "bolniški prispevek", namreč od 1.25 do 2 centa za vsak obdavčeni dolar.

Davčna zakonodaja v Avstraliji je zahtevna in istočasno zapletena. Davčna pravila vsebujejo navodila, kaj je in kaj ni dohodek. Napitnina npr., ki jo natakari ali vozniki taksija prejmeta, je davku podrejen dohodek. Dobiti vsoto od stave na konje ali pa prejeti loterijsko nagrado pa ni smatrano za dohodek, zato na ta prejem denarja ni nobenega davka.

Zakonodaja tudi dopušča, da od prejetih dohodkov odbijemo izdatke, ki smo jih imeli s tem, da smo lahko prejeli dohodke. Dohodninski davek se izračuna na "čisti" dohodek – to se pravi: celotni dohodek z odbitkom odobrenih izdatkov.

Vsi tisti, katerih glavni dohodki so tedenske ali mesečne plače, smo plačevali dohodninski davek skozi vse leto. Zakon v Avstraliji namreč nalaga delodajalcem dolžnost, da odtrgujejo od plač svojih uslužbencev davčne prispevke in jih pošljejo v začetku vsakega prihodnjega meseca na davčni urad. Zakon nalaga delodajalcem tudi to, da izdajo ob koncu davčnega leta vsakemu uslužbencu **Potrdilo (Group Certificate)**, v katerem je nakazano, kolikšen je bil njegov letni dohodek in koliko davka je že plačal s svojimi tedenskimi ali mesečnimi odbitki.

Dejstvo, da smo plačevali dohodninski davek skozi vse leto z odbitki od plač, nas ne oprusti, da ne bi napravili "Dohodninski obračun" ob koncu finančnega leta. Namen Dohodninskega obračuna je ta, da poleg redne plače prijavimo še druge svoje dohodke npr. bančne obresti. Istočasno pa imamo priložnost, da od vseh svojih dohodkov odbijemo dovoljene izdatke in tako znižamo vsoto davka, ki nam bo naložena.

Večina od nas se ob koncu davčnega leta zateče k davčnim strokovnjakom, ki so pooblaščen, da lahko pripravijo za nas dohodninske obračune. Izdatek, ki je v zvezi s tem, prav tako tudi smemo odbiti od svojih dohodkov.

Da si zagotovimo čim večjo korist, to se pravi: da bomo plačali čim manj davka, je izredne važnosti, da si poiščemo dobrega in poštenega davčnega strokovnjaka. Z njim moramo biti odkritosrčni, tako glede svojih dohodkov kot tudi izdatkov. Strokovnjak bo že znal presoditi, kateri dohodek je treba prijaviti in katere izdatke lahko vključi v letni obračun.

Kot sem že omenil: nepopolna prijava dohodkov, pa četudi narejena v pozabljenosti, bo kaznovana. In te davčne kazni so neusmiljene ter grede lahko v tiso-

čake. Davčni uradi so vpeljali posebne načine, kako "uloviti" osebe, ki se izogibajo davčnim obvezam. Z modernimi sredstvi kot so računalniki, to ni nobena težava.

Kar se naših izdatkov tiče, je pa baš obratno. Če jih pozabimo vključiti v letni obračun, nam "cesar" ne bo pisal ljubeznivega pisma z opominom, da imamo pravico zmanjšati našo davčno obvezo. Kar smo zamudili, ostane zamujeno. Tako se lahko zgodi, da plačamo mnogo več davka kot je potrebno. Dolžnost dobrega strokovnjaka na davčnem področju je, da nam svetuje. Saj on ve, kakšne izdatke, ki so v zvezi z našim delom, družino, posojilom in podobno, lahko vključimo v naš dohodninski obračun. Ker moramo za razne izdatke imeti tudi potrdila, bi vsakemu svetoval, da za vsak izdatek zahteva potrdilo, ki naj ga spravi v posebno škatlo – tako jih ima vse lepo pripravljene za naslednje leto.

Naj na tem mestu opozorim na poseben izdatek, ki nam pomaga znižati – v gotovih primerih zelo občutno – letni dohodninski davek. To so darovi v pomoč raznim karitativnim ustanovam, ki jih je davčni urad priznal kot take. Na to, se mi zdi, mnogi izmed nas premalo mislimo, pa bi mnogi lahko popolnoma legalno občutno znižali svoj letni davek. Da to nakažem s primerom: Oseba, ki je prejela nad 35000 dolarjev letnega dohodka, s priloženim potrdilom za dar tisoč dolarjev priznani karitativni ustanovi zniža svoj davek za nekaj nad 500 dolarjev. To pa je že lepa vsota, ali ne?

Kar se Slovencev v Avstraliji tiče, imam ob gornjem opozorilu v mislih prispevke za **Dom počitka matere Romane**, potrebni dodatek k slovenskemu verskemu in kulturnemu središču v Kew. G. Marko Zitterschlager, član zaupniškega odbora, je napravil posebno prošnjo na davčni urad, naj bi odobril prispevke za Dom kot izdatke, ki se smejo odbiti od naših davka obveznih dohodkov. Davčni urad je prošnjo odobril in s tem je dal priznanje slovenski skupnosti v Viktoriji ter njenemu naporu zgraditi zatočišče sorojakom, ki jim bodo boleznin ali pa visoka leta preprečila samostojno in neodvisno oskrbo.

Pater Bazilij, ki prejema darila za **Dom matere Romane**, drži posebno knjigo, v katero so vpisani vsi prispevki od vsega začetka. Za vsak dar dobi darovalec lahko tiskano potrdilo s svojim imenom in naslovom ter datumom darovanja. Letos pridejo seveda v poštev potrdila za darove od 1. julija 1988 do 30. junija letos.

V upanju, da bomo končno premostili še zadnje ovire ter pričeli z gradnjo, pozivam Slovence, da darujejo čim bolj širokogrudno v Sklad za Dom počitka. Vaši prispevki so lahko tudi v obliki "Namesto cvetja na grob prijatelja", ali kakšen drugi dober namen. Za vsak bodočemu Domu darovan dolar se bo Vaša davčna obveza znižala za 24 do 49 centov in istočasno se bo znižal tudi vaš "bolniški prispevek".

Vedite še to, da bo širokogrudnost darovalcev tudi najlepše priznanje malemu krogu odbornikov, ki so že in bodo še žrtvovali stotine ur prostega časa za izvedbo lepih in prepotrebni načrtov. Hvala njim in Vam!
Z. H.

Brezkončna
ravna cesta
preko
avstralske
prostranosti
vzbuja v tebi
čudovite
občutke
prostosti . . .
/ Foto p. Ciril/

Novomašnik Klemen

Odlomek
iz povesti
"Kaplan Klemen"
KARLA MAUSERJA

ZVEZDNATA noč visi nad Krnico. Nekje se odrta fantovski vrisk, s konca vasi mu odgovori ukanje. Fantje ne morejo spati. Le kako neki?

Jutri bo nova maša. Pritrkovalci so zbrani, pevci so imeli poslednjo vajo.

Klemenu se zdi, da že sliši novomašno pesem. Mora potegniti z roko prek oči. Neznana sladkost mu jemlje poslednjo moč.

Najraje bi vso noč bedel, vso noč tako stal ob oknu in obudil vse spomine, ki so že utonili. Vse bi rad to noč nagrabil iz srca. Veliko je in prostorno, dovolj prostorno za poslednjo, najmanjšo misel. Še spomin na prve orglice pride z otroškimi koraki. Vesel ga je Klemen.

Nato leže. Boji se dneva, ki prihaja. Vroče bo v cerkvi. Toda še v temi noče priti spanec. Preveč je še življenja na cesti. Skoz okno gledajo spomini, znani obrazi in neugnano pričakovanje.

+

Pritrkavanje.

Vsi zvonovi pojo in ljudje vro po cestah in kolovozih. Z Gorij, iz Grabna, iz Podhoma, iz Zasipa, z Ble-da, z Zatrnika, še iz Žirovnice prihajajo.

Vse ceste so polne.

Klemen se opravlja. Mislej je ves zmeden. Še župnik Vencel nimajo pravega obstanaka.

Klemenov plašč se blišči, kakor da je stkan iz, sama zlatega srebra. Tudi asistenca je pripravljena.

Klemen si želi samo eno: da bi bilo skoraj že vse končano.

Najtežji in obenem najslajši trenutki prihajajo.

Pritrkavanje za hip prestane, nato butne znova, kakor da se mislijo zvonovi sneti z jarmov.

Ljudje zunaj valovijo kakor morje. Svatje z belimi šopki stoje tik vrat.

Klemenu se rahlo tresejo roke. Vzdržati mora brez solz.

Vrata se odpro.

Mislej nese kelihu podobno skodelo z blagoslovljeno vodo. Izmed svatov se odrta družica z novomašnim križem. Že vnaprej ima solzne oči.

Pritrkavanje obmolkne. Tišina. Klemen komaj sliši

besede. Samo čuti, da je stegnil roke in pritisnil križ na prsi.

Materi Gornikovci se prvi razveže vek.

Klemen se kroti z vso silo.

Nato so pozdravi in deklamacije.

Nazadnje stopita pred sina mati in oče. Gornikovca pomoči palec v blagoslovljeno vodo.

"V imenu Očeta in . . ." Potlej samo veka in zaznamuje križ sinu še na usta in na prsi.

Tudi Gornik ne more govoriti. Ob očetovih solzah se zasolze oči tudi Klemenu.

Ženske vse brišejo solze.

Sprevod se premakne. Spet zavriskajo zvonovi. Cerkevna vrata so na stežaj odprta.

Zdaj zabuče orgle. Novomašnik Klemen Gornik je prestopil cerkveni prag.

"Novomašnik, bod' pozdravljen . . ."

V tem hipu se Klemen ne more več zdržati solza. Šele pred oltarjem se zbere, ko sliši za seboj tresočii se glas župnika Vencel: "Najtežje je mimo. Drži se, Klemen!"

Po vstopnih molitvah je prišel popolnoma k sebi, ko je zapel Glorio in so zabučale orgle na koru, se je odločila poslednja bridkost od srca.

Deo gratias, Deo gratias!

Po končani maši je skoz sladko bridkost udarilo veselje. Gostje so se zbrali v Gornikovi hiši. Župnik Vencel so predstavljali neznane si svate. Kar usipali so šale. Smeh se ni mogel unesti.

Veselje se je prekinilo popoldne za litanije. Potlej se je nadaljevalo. Prav do večera. Z nočjo so prvi svatje odšli. Klemen je bil truden. Zaželel si je miru.

Zadnji so odšli gospod Vencel. Skoraj da jim je vino stopilo malo v glavo. Nič niso vedeli pravega povedati. Kar naprej so ponavljali: "Eh, Klemen, tako si pel, da bi te kar naprej poslušal."

Klemen se trudno smehlja in spremi župnika domov.

Nova maša je končana.

Pozno v noč Klemen še moli brevir. Očnica in murka mirno strmita izmed svilenega papirja.

+

Sladkost novomašnega dne je minila. Klemen je čutil, da je pustil za seboj vse, kar je bilo lepega. Kar se

daj pride, bo težko, do poslednjega koraka omejeno. Prišel bo dekret in mu določil mesto. Kje, sam Bog ve. Ne bo mogel izbirati. Škofova volja bo, kje bo pričel. Mogoče kje v mestu, mogoče kje v gorski vasi, daleč od dobrih cesta, daleč od železnice. Upirati se ne bo smel. Prisegel je škofu pokornost in poslušnost.

Na tihem si želi, da bi prišel kam v hribe. Gorjanci so še preprosti, mestne navade jim še niso prešle v kri. Navajeni so dela, za drugo jim ni mar. Duhovnika spoštujejo in ga ljubijo.

V mestu bi se težko znašel. Kakor odtrgan čolnič bi bil med gospodo. S kmeti se ve pogovarjati. Včasih bi zagrabil za delo in čas bi mineval.

Po treh tednih je prišel dekret. Klemen ga je z nemirnimi rokami vzel v roke. Kar bal se je pogledati vanj.

Selca nad Škofjo Loko!

Globoko je dahnil. Pozna kraj. Ravno pravšno je od mesta, v hribih, v miru. Ljudje tam niso napak. Tudi župnik je prijazen. Zveselil se je dekreta in treba se je bilo pripraviti. Nekaj oprave mora vzeti s seboj. Začelo se bo potovanje. Tu dve ali tri leta, tam spet nekaj let. Vse dotlej, dokler ne ostari in ne postane župnik, trdno umeščen, da ga komaj škof more premakniti.

Župnik Vencel so kimali.

"Nace so dober gospod. Kuharica, njegova sestra, ima sicer svoje muhe, a ti jo boš ugnal. Najraje bi videl, ko bi ostal kar pri meni. Star sem, neroden in otročji. Saj vem: v pokoj bo treba. Pa se kar bojim. Veš, Klemen, zapomni si, kar ti povem: gorje duhovniku, ki mora v pokoj. Prosi Boga, da te vzame k se-

bi, ko boš sredi največjega dela, na viški svoje moči. Kadar te upokoje, si revež. Pehajo te sem in tja, morda te včasih vzame kdo v pomoč za spovedovanje, več ne. Mladi ljudje se starih župnikov najedo. Veseli so, kadar jim zazvoní. Zato nočem v pokoj, zato se trudim, da bi še kaj naredil, toda čutim, da so mi moči oslabele. Najhujše je, ko vidim, da me ljudje poslušajo bolj iz usmiljenja kakor iz potrebe. Spoštujejo mojo sivo glavo. Nočejo mi povedati resnice, da bi me ne žalili. Dobri so ti gorjanci. Eh, Klemen, ti si šele začel. Srečen si. Kako si včasih želim, da bi bil spet novomašnik, da bi spet začel znova. Toda odpel sem. Kar oddahnili se bodo ljudje, ko mi bo zazvonilo."

Čudno potrj so župnik Vencel. Ob mladem Klemenu se zavedo svoje starosti. Gosli so se izpele.

Klemen je pripravljen. Nekam čudno se mu zdi, ko seže domačim v roke. Zdaj je dom drugi. Začel bo svoje poslanstvo, dom bo utonil nekam v pozabljenje, predenj bodo stopile duše.

+

V Selce je prišel popoldne. V veži je naletel na kuharico. Debela ženska, z močnimi moškimi rokami. Klemenu se je koj zdelo, da bo treba potrpeti.

Po stopnicah so prišli župnik, droban človek s sivimi očmi in z belimi rokami.

Segla sta si v roke.

"Potreben sem vas kakor slepi vida. Bolezen me stiska, s težavo obletim podružnice, kadar je treba. In maš je toliko, da jih ne zmorem."

Nato sta odšla v sobo, ki je bila od vselej določena za kaplana. Klemen jo je dal že pred prihodom na no-

"Na Gorenjskem
je fletno,
tam kjer
ajda zori . . ."
poje naša
narodna pesem

Podbrezje Taban

vo pobeliti. Prav prijazna je bila. Ne prevelika, ne premajhna.

Do noči je bila razpostavljena tudi oprava. Knjižna omara s knjigami, postelja, klečalnik, stojalo z rožami in pisalna miza.

Na steni velika slika sv. Martina, ki z mečem deli svoj plašč in ga polovico ponuja beraču.

Sobica je dobila svoj pravi obraz. Koj po večerji je Klemen odšel vanjo.

Prvič v življenju je ostal popolnoma sam. Dospel je do trenutka, ki si ga je v semenišču tako želel.

Po veži drse težki koraki robate kuharice. V župnikovi sobi je že tišina. Gospod Nace ležejo zgodaj.

Klemen prisluhne tišini. Mirna je in globoka, podobna tišini v noči pred novo mašo.

Na klečalniku stoji novomašni križ z mirtinim venčkom. Voščeno se svetijo beli cveti, kakor iz srebra je široki svileni trak.

Globoko na stran je nagnjena Kristusova glava. Klemenu se zdi, da bi se suho telo rado odločilo z lesa.

V farni cerkvi bije ura. Počasi, previdno. Tuj se zdi Klemenu glas bronava v noči. Zadnji udarec brni po zraku kakor tresoča se struna.

Klemenove oči skušajo od daleč razbrati naslove knjig, ki stoje v omari.

Tavčar: Cvetje v jeseni. Jurčič: Deseti brat. Finžgar: Pod svobodnim soncem. Nato mu zdrsnje pogled na spodnjo polico. Ljudje na Borgu, Kristina – Lavransova hči, San Michele, Lanena njiva.

Čuti, da bi se mu oči rade nekje ustavile. Dolgčas je pritipal v sobo, brez trkanja, brez pozdrava, in trdo položil roko na Klemenovo ramo.

Kaplan Gornik se je vzdignil in stopil k oknu. Odgrnil je zaveso. Luč je planila na vrt in se kakor sulica zapodila pod drevje.

Luči so še krvavele skoz okna po vasi. Ljudje še niso legli. Prijazno se stiskajo hiše med bregoma. Kakor piščeta so, ki se grejejo.

Klemenu je toplo pri duši. Najraje bi vzdignil roke v blagoslov in zašepetal besede, ki jih je tik pred novo mašo tolikokrat izrekel.

Trmasta ihta je planila vanj.

“Zagrizel se bom v te ljudi, da me bodo spoznali in ljubili.”

In še se je vzdignila misel: “Oče bom otrokom in starcem.”

Nato se je zasukal, ugasnil luč in se v temi razpravljal.

Tako je novomašnik kaplan Klemen nastopil svojo prvo službo.

Prebujanje na vzhodu

CILKA ŽAGAR

Pozdravljam GLASNOST, ki je vzbudila vzhod, pokazala izhod iz zastarelega komunizma ter prižgala lučko upanja novi generaciji. Stari tirani so obsojeni od lastnih sinov v Sovjetski zvezi in Kitajski. Poljska in Madžarska se ozirata na zahod ter Evropsko skupnost, da bi rešili svojo ekonomsko krizo. Tiranija stare garde še vlada v Albaniji in Romuniji. Tam ljudje še vedno molče stradajo, da lahko vzdržujejo kult osebnosti svojih politikov.

Na splošno je pritisk mladih, razgledanih ljudi na vzhodu vedno večji. V komunizmu imajo oblast vladarji, ne predstavniki ljudstva. Tam ni demokratičnih

volitev, tam vladajo z vojsko.

To vidimo zdaj na Kitajskem. Tudi na Kosovu smo videli, zakaj ima Jugoslavija močno vojsko. Državljanje Jugoslavije vzdržujejo vojsko, ki brani voditelje pred narodom.

Poročajo iz Kitajske, da je rekel Deng: “Za seboj imam vojaške voditelje cele Kitajske.”

Zhao mu je odgovoril: “Jaz imam za seboj preko milijon Kitajcev.”

Na to se mu je Deng zasmel: “Potem nimaš ničesar.”

Da, videli smo, kako je bilo na Kosovu. Lahko bi

isto videli tudi v Ljubljani, kjer se Slovenci upirajo oblastem in zahtevajo svoje pravice ter svoboščine.

Kaj pa mi? Tu v svobodni Avstraliji bi morali biti pred Slovenci doma, pa nekako tiho sprejemamo spremembe, za katere se oni borijo.

Čas je, da se otresemo štiridesetletne prisilne vzgoje in pranja možganov ter začnemo svobodno misliti in delati. S tem bomo nudili vzpodbudo našim družinam doma in vsem tistim, ki v ljubljanskem tisku obsojajo zastareli režim, ki je obubožal Slovenijo.

Slovenci v Avstraliji živimo v sistemu, ki vspodbuja odkrito reševanje problemov.

V medsebojnih pogovorih naših ljudi tu se čuti lju-bezen do rodne domovine, obenem pa še tudi strah pred pogovori o politično-gospodarski ureditvi doma. Navdušeno ploskamo drugim narodom, ki se skušajo dvigniti iz suženjstva, svojemu ne damo opore.

Naj navedem primer:

Pred kratkim sem pisala za eno slovenskih glasil v Avstraliji med drugim tudi sledeče:

Tudi Jugoslavija ima inteligentne ljudi. Oni vedo, da lažemo, ko pojemo slavospeve jugoslovanskemu gospodarstvu in politiki.

Mi podcenjujemo njihovo inteligenco in smisel za pravičnost. Ti ljudje dobro vedo, da nismo pobegnili od svoje lepe domovine in svojega ljubljene doma. Vedo, da smo tvegali življenje in bežali iz komunizma, ki nam ni nudil kruha in svobode.

Doma že javno obsojajo krvavo zgodovino povojne

Jugoslavije, nekateri tu pa še zagovarjajo tiste, ki so pomorili ali zastrašili vso opozicijo, da so se lahko obdržali na oblasti.

Svet pozna to zgodovino, le nam prizadetim še ni dovoljeno o tem razpravljati.

Urednik tega lista je pokroviteljsko zavrnil moj dopis s sledečo razlago:

Jaz sem dobro obvešččen o tem, kaj se dogaja doma, a hočem ostati nekako oddaljen od vsega, na videz indiferenten. Stanja stvari ne morem spremeniti; karkoli bi zinil, bi bilo samo meni v škodo. Doma ne bi bilo vzeto v smislu svobodnega izražanja, temveč kot napad na integriteto in samoupravno ureditev države. Rojen sem po vojni in ne čutim nobene dolžnosti, da bi izpiral razne madeže drugih, saj jih nisem zakrivil. Medvojne madeže naj izpirajo in celijo tisti, ki so jih povzročili. Pustimo politiko iz našega glasila, da nam ne bo treba nikogar prizadeti. Kot urednik bi potem bil glavni krivec in jih dobival po glavi iz vseh strani.

Tako urednik, ki se z molkom izogiba napadom, jaz pa sem ostala prizadeta. In prizadeti so tudi tisoči Slovencev, ki so demonstrirali v Ljubljani, pa tudi med nami v Canberri in drugod po svetu. Nismo jim nudili dovolj opore iz našega varnega pribežališča.

Ko obsojamo kitajske tirane in občudujemo junaštvo mladih, pomislimo še na naše rojake doma. Tudi oni postavljajo v nevarnost svoj položaj, ugled in življenje za boljšo bodočnost Slovenije.

CILKA ŽAGAR

Priča
naše
preteklosti:
vojvodski
prestol
na
Gosposvetskem
polju

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

NA PRAZNIK Marijinega obiskanja, 31. maja letos, je p. Valerijan odpotoval na obisk svojih domačih. Od 4. do 7. junija je na Brezjah sodeloval na provincialnem kapitlju slovenske frančiškanske province sv. Križa. Dne 7. junija so izvolili novo vodstvo province. Za provinciala je bil ponovno izvoljen p. dr. Miha Vovk, ki je službo opravljal že šest let in jo bo sedaj še tri leta. Pater Miha nas je v Avstraliji že tudi dvakrat obiskal: leta 1985 skupaj s škofom Jožetom Kvasom in pa lansko leto.

Pater Valerijan in sestra Hilarija naročata iz Slovenije pozdrave za vse rojake. Ob njuni odsotnosti pa je v soboto 17. junija prispel med nas iz Slovenije p. Bernard Goličnik ter bo nekaj mesecev deloval v naši skupnosti.

PO temeljitih raziskavah in povpraševanjih smo 29. maja začeli z deli na naši cerkveni strehi. V letošnjem obilnem deževju (omenjeno je bilo celo v rubriki "Z vseh vetrov" junijskih Misli, stran 155), smo imeli v cerkvi večkrat cela jezera. Veder, ki smo jih predstavljali, nam je zmanjkovalo. Res ni več kazalo drugega, kot staro streho dol in narediti novo. Dela se je strokovno in navdušeno lotil mojster Rajmund Smuk. Začuda: po mnogem dežju so bili delovni dnevi dveh tednov v glavnem lepi, razen dveh ponedeljkov. Deževalo pa je ob koncu obeh tednov – preizkus materiala in dela?

Materiali in dela: Streha je Klip Loc 0.53 mm bele barve; izolacijska volna 50mm, ponekod 100mm; notranje fasadne obloge Timdek bele barve (notranja stran pročelne stene, zvonika in stene, pritrjene na nove pločevinaste profile); zaključne in kapne obrobe so iz bele pločevine; kape so iz pločevine rjave barve; zunanja (parapetna) obloga je iz pločevine rjave barve 4P. Tri odtočne cevi (prej le ena) z vsemi priključki;

omarični zleb z zaključno obrodo in nosilno podlogo je izdelan iz cink-aluminija 0.70 mm.

Predračun za navedena dela je bil 23.140,00 dolarjev. Med samim delom smo zgoraj navedenim izvedbam pridružili še zaključke pri zvonikih na fasadni kapi in oblogo zvonikov na strešni strani, zamenjali dotrajane svinčene obloge na stičišču cerkvene strehe in razreda. Cene za to mojster ni povišal.

Darovi, ki smo jih za obnovo cerkvene strehe posebej nabirali, so 27. junija dosegli vsoto 20.787,95 dolarjev. Do popolnega kritja stroškov potrebujemo torej še 2.352,05 dolarjev. Kot zanimivost naj povem, da je darovalo 98 posameznikov ali družin ter je povprečen dar 160,42 dolarjev. Vsa imena darovalcev (priimek in ime, datum in dar) ter tudi grafikon dotoka darov so računalniško obdelani in objavljeni v cerkveni veži. Na tem mestu pa vsem iskren Bog povrni!

V SOBOTO, 8. julija, bomo imeli v naši dvorani ob sedmih zvečer **dobrodelno večerjo**, ki nam bo pomagala končno "priti pod streho". V ceno 20 dolarjev po osebi je vključena okusna in bogata večerja, krajši kulturni spored (moška zbor Triglav in Planica iz Wollongonga), glasba (Mavrica) in ples. Večerjo pripravlja druga delovna skupina.

V ZADNJEM ČASU je bilo postorjenega še marsikaj: izbrusili in trikrat polakirali smo pod v dvorani, položili preprogo po sredini, uredili novi bar, več obrtnikov pa je delalo na našem stanovanju in dvorani. Urejamo tudi lepo in prostorno mladinsko sobo v kletnih prostorih dvorane – v soboto 1. julija jo bomo že belili. Vsa ta dela opravljajo člani naše skupnosti velikodušno in zastonj.

Na cerkvi pa nas še tudi čaka nekaj del. Glas ljudstva je bil, da v cerkvi naredimo novi leseni strop, ki mora biti še lepši kot tisti v naši dvorani. Na sestanku vseh treh delovnih skupin, 11. junija letos, je bil ta predlog sprejet z velikim aplavzom. Sedaj je v cerkvi strop iz navadnega stiroporja (office ceiling), ki pa je že ves porumenel in celo porjavel od mnogega dežja.

Popolnoma zaupam vsem, ki sestavljate slovensko skupnost v Sydneyu, da smo to sposobni izvesti in da bo ta naša cerkev res biser tudi znotraj; da sami lahko s ponosom stopamo vanjo in jo s ponosom pokažemo tudi drugim: To smo sposobni narediti in to smo naredili!

Les je danes res zelo drag, toda – ali je sploh še kaj poceni? V socialistični republiki Sloveniji še tudi danes – kljub vsem gospodarskim in političnim krizam – pravijo verniki: Za cerkev vse najboljše! In tako tudi delajo. Koliko novih cerkev so že zgradili v zadnjih letih in kako mogočno lepih. In koliko starih, farnih in podružničnih, popravili. Menim, da jih mi, dolarski

Slovenci, lahko posnemamo! Tako nekako upam, da bomo vsaj do sredine septembra imeli v cerkvi spet nekaj lepega: lepo izdelan leseni strop in novo razsvetljavo. Na spomlad pa bo potrebno tudi obleči z lesom oba zvonika in ju nato prekriti z bakrom, saj zdaj lesne ploščice strehe na veliko razpadajo, ptiči pa ji – verjeli ali ne – odnašajo za svoja gnezda.

MLADINSKI zimski tabor bomo imeli v Jindabyne od 20. do 25. avgusta. Živeli bomo v župnijski dvorani in ker bomo imeli organizirano kuhinjo, bo bivanje na zasneženih gorah kar poceni. Ena nočnina je šest dolarjev na osebo.

MAŠE: **Figtree** – 9. in 23. julija ter 13. in 27. avgusta, vedno ob petih popoldne.

Canberra – 16. julija in 20. avgusta ob polenajstih (10.30) dopoldne.

Wagga-Wagga – 16. julija ob šestih zvečer.

Newcastle – 30. julija ob šestih zvečer. Po maši čajanka v dvorani, pred mašo pa prilika za spoved – to slednje velja za vse kraje, kjer mašujemo.

KRSTA: **Rimac Marko Ante**, Merrylands, N. S. W. Oče Mirko Rimac, mati Irena r. Slamenik. Botra sta bila Vladimir in Nada Barac – Merrylands, 28. maja 1989.

Sardelić Adam Frank, Fairfield, N. S. W. Oče Nedeljko Sardelić, mati Kim r. Hancock. Botra: Gail in Kenny Simmons. – Merrylands, 28. maja 1989.

POKOJNI: Dne 4. maja 1989 je v Nepean Hospitalu v Penrithu umrl za posledicami možganske kapi **RAFAEL MELINEC**. Rojen je bil 1. oktobra 1925 v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Po vojni je odšel v Italijo, od tam pa v Avstralijo z norveško ladjo Ms-Nelly. Na avstralska tla je stopil 5. maja 1952. Šest mesecev je bival v Bonegilli, od tam pa je odšel v sydneysko zahodno predmestje St. Marys in tam ostal do svoje smrti. Leta 1958 se je poročil z Marico Semper, ki mu je umrla že leta 1974. V zakonu sta se jima rodili dve hčerki: Margaret in Marija. Pokojnik je bil zadnji dve leti upokojen, prej pa je delal v gradbeni stroki. Pogrebna maša je bila zanj opravljena 8. maja v cerkvi Our Lady of the Rosary v St. Marys, pokopan pa je bil na katoliškem pokopališču istega kraja.

Dne 29. maja je prenehalo biti srce 51-letnemu **STANKU OZIMIČU** iz Canberre. Zadnje tri tedne življenja je prebil v bolnišnici v Woden Valey v Canberri. Imel je raka na želodcu in je bil pred nekaj leti operiran, po zadnjem božiču pa je spet začutil bolečine. Pokojni Stanko je bil doma iz Slovenske Bistrice (žal nimam podatkov njegovega rojstva in prihoda v Avstralijo). V Avstraliji se je poročil s hčerko Poljaka in Angležinje, Barbaro. Rodila sta se jima sinova Christopher (20 let) in Anthony (13 let). Stan-

Misli, Julij 1989

ko je bil nadarjen in priden: študiral je na univerzi v Wollongongu ter dosegel doktorat iz geologije. Postal je strokovnjak za naravne pline in nafto ter je bil zaposlen na tem polju (Department of Mineral Resources) in med vsemi zelo spoštovan in cenjen zaradi znanja, pa tudi naravne prijaznosti in uslužnosti. Pred leti je napisal serijo člankov geološke vsebine za naše Misli in bil tudi zelo aktiven v slovenskem klubu v Canberri. Tam je tri leta poučeval otroke v slovenščini in so ga imeli zelo radi. Učil je tudi angleščino, organiziral likovno razstavo ter vodil folkloro. Potem pa se je popolnoma umaknil iz aktivnega udejstvovanja ter se posvetil le svojemu delu. Bil pa je tudi navdušen jamar, kar se nekako ujema z njegovo geološko stroko. – Stankove zemske ostanke so prepeljali v domovino, kar je bila njegova želja. P. Valerijan nam v pismu omenja tudi tole: "V nedeljo 11. junija sem so maševal pri pogrebni maši za Stanka Ozimiča v Slovenski Bistrici. So imeli zapletljaje pri prevozu trupla, zato se je pogreb tako zavlekel. Pri pogrebu so bili tudi oba njegova sinova in žena. Sestra Zalika je igrala pri tej maši na orgle, sestre pa so pele."

Žal so zelo skromni podatki za pokojnega **STANKA CERKOVNIKA**, ki je umrl v Sydneyu v začetku junija letos. Doma je bil iz Izole in ima tam še brata ter sestro. Po poklicu je bil orodjar, s Slovenci pa se ni družil. Umrl je v starosti 40 do 42 let. Njegovo telo je bilo upepeljeno dne 10. junija v Rookwood krematoriju in žara s pepelom poslana v rojstni kraj.

FRANC NAGODE je tragično umrl na pločniku, ne daleč od svojega doma v Auburnu, v nedeljo 18. junija letos. Rojen je bil 31. marca 1937 v Gornjem Logatcu. V Avstralijo je prišel v aprilu 1956. Več let je delal pri projektu Snowy Mountains, pozneje pa v Sydneyu kot gradbenik za različna podjetja. Leta 1961 se je v Paddingtonu poročil z Julko Kariž. Imata hčerko Nevico (27 let) in sina Teddyja (25 let). Pogrebna maša je bila v naši cerkvi 22. junija, nato pa je bil pokopan na novem delu slovenskega pokopališča na Rookwoodu. Med nami v Sydneyu zapišča sestro Francko, v rodni domovini pa tri brate in dve sestri.

Sožalje vsem žalujočim; mrtvi pa naj po usmiljenju božjem počivajo v miru!

P. CIRIL

JERUZALEM

IZPOD TRIGLAVA

MED GORIŠKIMI NOVICAMI v "Katoliškem glasu" smo brali pod naslovom **Pogum kristjana v civilni družbi** o predavanju dr. Tarasa Kermavnerja, ki je razpletel kaj zanimive misli. Začel je z ugotovitvijo, da je bila Cerkev v Sloveniji in z njo njen vernik po zmagi revolucije potisnjena na rob družbe. Šele ko je prišla zadnja leta do veljave civilna družba, tj. družba, ki dopušča sožitje različno mislečih in jim dovoljuje, da ta stališča tudi zagovarjajo, je slovenski katoličan spet zadihal, a še vedno ne iz polnih pljuč. Prehiteli so ga razumniki, kulturniki, ki pa črpajo svoj pogled na svet iz nekega prosvetljenega humanizma, krščanstvo pa jim je še vedno tuje. Prav zato pa tak humanizem ne odrešuje; brez božje besede vodi v nihilizem in tudi civilna družba ne more prav zaživeti.

Ko je predavatelj ocenjeval pogum kristjanov po letu 1945, je predvsem opozoril, da je to ocenjevanje zelo težka zadeva. Eni so se partiji popolnoma podvrgli, drugi so v srcu hoteli ostati veri zvesti, a si tega niso upali pokazati. Tretji so svoje versko življenje uredili tako, da so drugam hodili k sv. maši in drugje prejemali zakramente. Bili pa so tudi tisoči, ki so se Cerkve oklenili ne več zavoljo koristi, ki so jih morda imeli v zvezi z njo pred zadnjo vojno, temveč iz globoke vere. Zlasti so bili pogumni duhovniki, tako sta-

VENETI NAŠI DAVNI PREDNIKI

Izredno pomembna knjiga, ki je zdaj izšla tudi v slovenščini. Avtorji Matej Bor, Jožko Šavli in Ivan Tomažič prinašajo na 524 straneh nepretrgano vrsto dokazov, da smo Slovenci potomci slavnihi Venetov. Lepa in res bogato opremljena knjiga, ki je bila 15. jun. letos slovesno predstavljena v Ljubljani, pomeni prelomnico v slovenskem in evropskem zgodovinopisju.

Naročite jo pri **EDITIONES VENETI**
/Ivan Tomažič/
Bennogasse 21,
A-1080 WIEN, Austria

Cena: 24.— ameriških dolarjev (ali odgovarjajoča valuta), vključno navadna pošta. Zračna pošta po želji naročnika in z doplačilom.

rejši kot mlajši. Doživeli so vseh vrst ponižanja.

Je pa bila med temi, Cerkvi zvestimi, in preganjanimi kominformovci velika razlika, kako so na preganjanje reagirali. Slednjim je lastna preteklost postala zoprna, kristjane pa je v veri še bolj utrdila. Ti so vsem zgled krščanskega pograma. Bridko je le to, da tega razni kulturniki, borci za civilne svoboščine, do zadnjega časa niso znali odkriti. Šele sedaj je načela "Mladina" tudi zadevo preganjanja kristjanov.

Kljub spremenjenim razmeram v Sloveniji — in to na bolje — pa Cerkev tudi danes ne sme popustiti ne pred državo in ne pred družbo, čeprav se ta bori za neko liberalno razsvetljenstvo, kajti slednje ne more nadomestiti Boga. Zato se kristjan s takim razsvetljenstvom ne more in ne sme zadovoljiti. Bilo bi za slovenski narod nova prevara, kot je bil marksistični materializem.

Civilna družba nujno potrebuje krščanstva. Brez njega izgubi svoje lastne temelje, humanizem brez božje besede in prejetanja zakramentov pa se bo izkazal kot čisti nesmisel. Kultura, ki ne črpa pri Bogu, je nujno diabolična. Zato naj kristjan trdno sloni na veri, prepričuje z božjo besedo in zgledom ter tako zavrača vsak totalitarizem, saj je vsak nesprejemljiv.

NARODNA GALERIJA v Ljubljani je bogatejša za 25 grafik sodobnih avstralskih umetnikov. Grafično mapo, v kateri so grafike zbrane, je dr. Anici Cevc v mali dvorani Narodne galerije izročil avstralski ambasador Frances Mill. Ob izročitvi je povedal, da je Avstralska narodna galerija ob praznovanju 200-letnice v lanskem letu naročila izdelavo grafične mape. Izbrali so 25 najboljših avstralskih del ter jih natisnili v osemdesetih izvodih. Mape so podarili dvajsetim državam po svetu, predvsem tistim, s katerimi Avstralija dobro sodeluje, ali ima z njimi kaj skupnega.

O TRISTOLETNIKI Slave vojvodine Kranjske ste brali v prejšnji številki Misli. Naj dodamo, da so ob tem jubileju slovenski filatelisti predlagali in tudi prodrli z idejo, naj jugoslovanska pošta izda priložnostno znamko. Na znamki bo portret avtorja tega monumentalnega dela, Janeza Vajkarda Valvasorja, in slika njegovega gradu Bogenšperka. Na pošti Šmartno pri Litiji, pod katero grad spada, bodo dobili tudi poseben žig z Valvasorjevimi obrazom.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN poseduje zdaj že 27 ladij, od katerih sta redno na poti dve tretjini. Poročilo ve povedati, da je družba lansko leto prebolela krizo ter začela napredovati. Vodstvo je poiskalo naročnike na tujem, da so napolnili prazne ladijske trebuhe s tovari.

PRED KONCEM tega šolskega leta so se v Ljubljani zbrali srednješolci iz cele Slovenije k posebnemu

tekmovanju: 580 sovrstnikov se je prijavilo, da se pomerijo v znanju tujih jezikov. Največ študentov se je odločilo za angleščino. Za njo sledijo še: nemščina, francoščina, italijanščina, španščina, ruščina in latinščina. Očitno je bilo, da angleščina vedno volj izriva nemščino.

Zdaj so profesorji predlagali, naj bi že v osnovni šoli omogočili pouk dveh tujih jezikov vsem, ki se zanju zanimajo.

KEKEC, junak priljubljenih Vandotovih planinskih povesti, je postal maskota Kranjske gore. V lesu ga je izoblikoval arhitekt Marjan Platovšek. Da pa ne bo stal tam sam, mu je izdelal za družčino še MOJCO in Bedanca, ostali dve važni osebnosti povesti. Tako se bo odslej Kranjska gora kot turistična točka predstavljala s Kekcem v domačih in turističnih programih po svetu.

VOŽNJA po slovenskih cestah je porazna, pravijo ljubljanski javni tožilci, ki pregledujejo vzroke preštevilnih prometnih nesreč. Vozniki osebnih avtomobilov povzročajo največ nesreč, nato vozniki koles z motorjem, motornih koles in tovornjakov. Vzroki pa so največkrat sledeči: neprimerna hitrost, neupoštevanje prednosti, nepravilno prehitovanje, vožnja po napačni strani ceste in pijanost.

V vsem tem si pa Slovenija in Avstralija kar lahko podasta desnico. Me res zanima, kje so strožji ob vseh teh ugotovitvah. . .

V **SLOVENIJI** se kar resno pripravljajo na večstrankarski sistem, če jim ne bo pred naslednjimi volitvami režimska stranka stopila na prste. Ta še vedno drži vajeti v rokah in odloča usodo naroda. Če bo šel ta razvoj dalje, bo pa izid kaj zanimiv. Upoštevanja vredna je anketa, katero je nedavno izpeljala ljubljanska revija "Mladina". Od vprašanih Slovencev se je 35% izjavilo za socialdemokratsko alternativo, 25% za krščansko demokracijo, 19% za "zelene", 9% za komuniste in 7% za liberalce.

Vsekakor se očitno ljudje ne boje več toliko in tudi javno povedo svoje mnenje. Tako tudi javno omenjajo možnost, da bi se Slovenija ločila od Jugoslavije, če svojih demokratičnih ciljev ne bi mogla doseči v njenih mejah.

CANKARJEVA ZALOŽBA v Ljubljani je tvegala izid knjige **Temni zaliv Franceta Balantiča**, ne v strahu da ne bo šla v prodajo, ampak zaradi nenaklonjenosti oblasti temu pesniku, ki je zgorel v Grahovem med revolucijo kot protikomunistični bорец. Sicer so pred nekaj leti dovolili izdajo njegovih pesmi, prejšnjo izdajo pa že natisnjeno prepovedali in zaplenili. Zdaj je **France Pibernik**, Balantičev kamniški rojak, zbral vso možno dokumentacijo in mnoga pričevanja o

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

Vsa
dela so
pod garancijo!

pesniku, zlasti od Balantičevih sorodnikov in tudi od ljudi iz Grahovega, kjer se je zaključilo njegovo mlado življenje. Je pa priznal, da v knjigo vsega tudi zdaj še ni mogel zapisati. Čas se je zelo spremenil, za vse pa vsekakor še ni zrel. Knjiga bo gotovo lep doprinos k razumevanju Balantiča. Prof. Piberniku vse priznanje!

K POROČILU o žalni slovesnosti ob Lipi sprave na ljubljanskih Žalah (glej stran 181) pa še tole iz govora organizatorja Stanka Klepa: ". . . Zmotno ideologijo nasilja smo v slovenski pomladi sicer prenehali čistiti, v svetu pa še ima dovolj svečnikov, da z njihovo pomočjo z jeklom za nekaj časa zatre slo po svobodi. **Kot Damoklejev meč visi ta grožnja tudi nad nami . . .** Spominu na vetrinjske žrtve se naj pridruži še tudi spomin na druge žrtve vojne in bratomora na obeh straneh, tako na strani poraženih kot na strani zmagovalcev. Obojim smo dolžni spoštovanje, spoštovanje mrtvih. Tisočem pomorjenih, ki nimajo zaznamovanih grobov, pa po evropski kulturni tradiciji primeren spomenik. Slava jim! Z današnjo skromno slovesnostjo in priznanjem velike zmote vsaj delno vračamo dolg civilizaciji in dolg svojemu narodu. Z njo popravljamo negativno oceno iz etike in morale, da bi mogli v sodobno Evropo in v svet vstopiti s sprejemljivim nraštvenim spričevalom. **Lipa sprave, ob kateri smo se zbrali v upanju, da bo kos tudi viharjem, ki že upogibajo vitko stebelce, naj ne bo samo simbol pomiritev, marveč tudi priča, ko si Slovenci, tudi tisti, doslej sprti med seboj, oprostimo v vojni in po njej storjene krivice."**

HEIDELBERG CABINETS
PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275

Sveto pismo v našem slovtvu

BOŽJA BESEDA V CANKARJEVI "ARENI ŽIVLJENJA"

"NIKOLI namreč nobena prerokba ni bila izrečena na človeško pobudo, pač pa so ljudje, navdihovani od Svetega Duha, govorili v imenu Boga" (2 Pt 1, 21). S tem stavkom apostol Peter pove, da je Sveto pismo od Boga navdihnjeno: Bog je glavni avtor, ljudje pa so navdihnjeno zapisali, vsak v svojem pisateljskem slogu. Že v pripovedi o stvarjenju odkrijemo dva avtorja. Začetni del je podan v strogo urejeni shemi (duhovniški vir), ki časovna obdobja nastajanja sveta predstavi z dnevi tedna. Dosti bližji pa nam je drugi del pripovedi (začne se z 1 Mz 2,46), ki ima drugega pisca. Ta (pravimo mu jahvist) stoji sredi dogajanja in v njem srečuje Boga – Jahveja. Tako nam ga približa, kot da se je z njim sprehajal po rajskem vrtu . . .

Po takem uvodu si najbrž težko predstavljate, da bo tekla beseda o Ivanu Cankarju (1876 – 1918). Pa vendar, kot mnogim umetnikom, tudi njemu božja beseda ni bila tuja. To nam razodevajo njegova dela.

Ko Cankar niza drobce božje besede v svoje pisane, jih sprejema povsem naravno in jih postavlja v sredo nemalokrat krutega in surovega življenja. V tej svoji naravnosti in neposrednosti je podoben jahvistu, le da on seveda ni svetopisemski pisatelj.

Iz Cankarjevega prgišča padajo semena božje besede na vse strani: v rodovitno zemljo, na skalo, na pot, med trnje. Do kakšne mere je Cankar priznaval nadnaravnost božji besedi, je usaj v začetnih delih težko reči. Res je bila njegova pesniška zbirka "Erotika" (1899) vzrok, da so ga gotovi katoliški krogi zavrnil. Temu je krivo tudi to, da Cankar ni imel posluha za osrednja vprašanja katoliškega verovanja. In ko so začeli farizeji, krivični gospodarji in sodniki dobivati poteze ljudi tistega časa, je bilo vsega dovolj; postal je "mladini v pohujšanje". Da pa so svetopisemski stavki večkrat kakor dvorezen meč, se je pokazalo še po drugi vojni. Varuhi "nove pravovernosti" so za šolsko uporabo prikrojili posamezne Cankarjeve odlomke, ker bi bil pisatelj zdaj lahko v pohujšanje otrokom socializma.

Kakšen je bil Cankarjev odnos do Svetega pisma na začetku njegovega pisateljevanja, zvezo iz pisma Izidorja Cankarja (Ivanov bratranec, takrat še v semenišču) Karlu Cankarju (Ivanov brat, duhovnik v Sarajevu). Ko sta se Izidor in Ivan (v letu 1903) večkrat srečala, je pogovor nanesele tudi na evangelije. Tako sta

. . . Zato je Jernej pokleknil pred razpelo in se sklonil globoko, tako da je čelo naslonil na bla . . .
"Oče naš, kateri si v nebesih . . . tvoje pr . . .
poslal na svet! Kar si rekel, ne boš oporekel; k . . .
izbrisal! Ne v ljudi ne zaupam, ne v svojo pr . . .
tvoje pismo zaupam. Oče naš, kateri si v ne . . .
si usmiljen, daj beraču vbogajme; neskončno . . .
lavcu plačilo! Oblagodari hlapca, ki je pravice . . .
ga in napoji! Samo ukaži, pa bo živa tvoja be . . .
vsa srca, da bodo spoznala pravico! . . . Oče n . . .
si . . . ne izkušaj jih predolgo, dotakni se s . . .
bodo čudežno izpregledale; in tudi svojega h . . .
dolgo, ker je že star in nadložen; in potolaži . . .
slab od bridkosti! Oče naš, kateri si v nebesih . . .
In Bog ga je potolažil in bridkost je izginil in mirno je bilo njegovo srce.

se razvnela, kot da bi hotela drug drugega spreobrniti: Izidor z evangelijem in Ivan z Nietzschejem (nemški filozof in pesnik) "v roki". Izidor pravi, da mu je Ivan takrat v marsičem pritrnil. Zdelo se mu je, da Ivan ni bil posebno trden v svojem.

Do tega srečanja z Izidorjem je Ivan napisal že kar nekaj del, v katerih odkrijemo sledi božje besede. V zbirki črtic Vinjete (1899) zasledimo sled odsev evangeljske pripovedi o Marti in Mariji (Marta in Magdalena), v kateri je Marija istovetna z grešnico Marijo Magdaleno. Pripoved je postavljena v mestno okolje. Marta prosi Magdaleno, javno grešnico, naj se nikar ne prikaže v njeno hišo, ker bodo tam gostje. Magdalena užaloščena odide v cerkev in tam pred Križanim izlije solze kesanja. V noveli Križev pot (zbirka novel Knjižga za lahkomišelnje ljudi, 1901) pripoveduje o procesiji k oddaljeni podružnici in ministrantu Marku, ki nosi križ pred duhovnikom in verniki. Lačen in žejen trikrat omaga pod težo križa. V tej žalostni procesiji se mu pridružijo še mati in oče in sestra. Pot se konča na Golgoti, a tam ni odrešenja . . .

Z leti se množijo Cankarjeva dela, množijo se tudi sledi božje besede. Te sledi so tako očitne, da je Venceslav Belè za revijo Čas (1909) napisal razpravo z naslovom Cankar in Biblija.

Belè najprej skoraj v celoti zavrne vsebinsko in idejno plat Cankarjevih del, nadvse pa pohvali lahkotnost in eleganco Cankarjevega jezika in sloga. V njegovem

je pokrižal in se . . . iščem, ki si jo . . . napisal, ne boš . . . zaupam, v . . . neskončno . . . pravičen, daj de . . . in žejen, nasiti . . . in bo napolnila . . . kateri si v nebe . . . stom njih oči, da . . . ne izkušaj pre . . . ker je potr in . . . in mirno je bilo

slogu odkrije nek znan "okus", tisto poetičnost, ki jo najdemo v svetopisemskih psalmih, pregovorih, evangeljskih prilikah in drugod na straneh božje besede. Da bi dokazal vpliv Svetega pisma na Cankarja, začne naštevati mesta iz njegovih del, ki spominjajo na starozavezne knjige; dolgemu seznamu sledi še daljši seznam iz novozaveznih knjig.

Svetopisemska poezija ima poseben ritem idej ali misli. Gre za zaporednost misli, ki druga drugo pojasnjujejo (sinonimni paralelizem), si nasprotujejo (antitetični paralelizem), ali pa se dopolnjujejo (sintetični paralelizem). Belè paralelizme na široko predstavi in jih ponazarja s primeri iz Svetega pisma ter nato še iz Cankarjevih del. Poglejmo jih le nekaj:

– primer sinonimnega paralelizma:

Prosim, skrbno me poslušaj,
ne presliši mojega vpitja. /Ps 130, 2/
Nikoli nisem videl tega človeka,
nikoli ga nisem slišal. /Aleš iz Razora/

– primer antitetičnega paralelizma:

Moder sin razveseljuje očeta,
neumen sin pa je žalost svoje matere. /Prg 10,1/
Mladim kruha, starim kamna;
Zdravim ribo, bolnim kačo;
Spočitim jajce, trudnim škorpijona.

/Hlapec Jernej/

– primer sintetičnega paralelizma:

Trdno sem upal v Gospoda;
sklonil se je k meni, uslišal moje vpitje. /Ps 40,2/
In ni treba, da bi ti povedal!
Oskrunil bi te in razžalil! /Za križem/

Očenaš Hlapca Jerneja, ki ga imate zgoraj, tudi vsebuje precej paralelizmov.

Z leti se Cankar vse bolj poslužuje svetopisemskih podob. V svojih delih riše gospodarje in služabnike, sodnike in tožitelje, cestinarje in farizeje, leve in desne razbojnike, ponižane in obtežene; med vsemi temi pa se vedno bolj jasno zarisuje podoba trpečega Kristusa, pravičnega (Za križem, Kristusova procesija, Četrta postaja, Tretja ura, Naše veliko jutro, Moje življenje, Legenda o Kristusovi suknji . . .). Ta Kristus ne pozablja na druge, ampak vodi za seboj množice trpečih. Cankar ga postavlja v sredo med ljudi, a ohranja podobo "bogočloveka".

Literarni teoretik Josip Puntar je v "Cankarjevi" številki Doma in sveta (1920) razkril načrt romana, ki ga je začel Cankar uresničevati v zadnjem letu svojega življenja. To naj bi bilo, kot je sam pravil, eno njegovih največjih del. Nanj se je začel pripravljati s kaj podrobnim študijem Svetega pisma in topografije Svete dežele. Puntar je obiskal Cankarja, ko je imel že napisane prve tri liste (kasneje so se nekam izgubili); iz pogovora s Cankarjem je kasneje takole predstavil pisateljevo zamisel:

Cankar je dal romanu naslov "Ženitnina v Kani Galilejski". (. . .) Višek tega dela je imel biti prizor, ko Kristus ustane na ženitovanju v Kani in govori zbrani družbi napitnico. V duhu pa bi ne imel pred seboj takratnih gostov, ampak človeštvo sedanosti, kateremu naj bi veljala pridiga (. . .) Najtežji problem tega načrta je bil zanj, kakor je trdil, narisati Kristusa kot gosta v družbi, ki je že nekako veselo razpoložena, in mu položiti v usta človeške besede ter pri tem ohraniti vso njegovo nebotično višino (. . .)

Cankar svoje zamisli ni mogel izpeljati. Kaj bi smeli pričakovati, nam morda lahko delno nakaže ena izmed njegovih zadnjih črtic Naše veliko jutro. Zato iz nje tale odlomek:

. . . Nezaslišano je bilo trpljenje Gospoda našega, Jezusa Kristusa. Ker trpljenje njegovo je bilo trpljenje vesoljnega človeštva od stvarjenja do sodnega dne.

Ali naj se zgodi, kar se mora zgoditi! V naših srcih je zapisano, kakor je zapisano v evangeliju, da vstajenje pride, ker mora priti. Pa bodi še več bičanja in ponižanja, bodi pot na Golgoti še tako strma in strážna – uprimo oči v sonce; naše veliko jutro je blizu, v lica nam diha rosna zarja njegova. –

P. TONE

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

PRAVIJO, da je mladi rod naša bodočnost. Bo že držalo, saj brez naraščaja nobena skupnost ne napreduje. Naša adelajdska skupnost žal nima dotoka: sem in tja malo novih priseljencev, pa tudi rojstev ne preveč. Zato sem vesel, da smo letos prvo leto, odkar sem v Južni Avstraliji, sprejeli v našo skupnost s krstom že štiri nove člane.

Tako je 5. junija krstna voda oblila ŠTEFANIJO JANE MATHEWS. Njena mama je Lidija r. Zafran, oče Stuart. Staršem naše čestitke, novokrščenki pa naj Bog da zdravja in življenjske modrosti. Upajmo, da se vsi starši, ki dajo krstiti svojega otroka, zares tudi zavedajo nujnosti praktičnega krščanskega življenja svoje družine. Žal se prevelikokrat zgodi, da obljubijo, ko prinesejo h krstu, spolnjevati krščanske dolžnosti. A komaj prestopijo cerkveni prav in so spet zunaj, tudi pozabijo na dano obljubo. V takih družinah res ne more biti božjega blagoslova. Zato so zlasti mlade družine potrebne naših molitev, da vztrajajo v dobrem in vzgajajo doraščajoče otroke ne le z besedo, ampak tudi s svojim zgledom.

Skoraj ni drugače v vsakdanjem življenju, da je z veseljem povezana tudi žalost. Omeniti moram tudi smrtni primer. Letos konec januarja je prišla na obisk k hčerki Davorini por. Gustinčič njena mama AVGUŠTINA SREBOT iz Košane na Primorskem. Kljub visoki starosti 84 let je že prvo nedeljo vsa nasmejana prišla v slovensko cerkev k maši. Bila je vesela, da bo tako daleč od doma lahko prisostvovala slovenski maši, prav kakor v domači fari. Žal se je kmalu začela čutiti slabo, hčerka jo je peljala k zdravniku, ki je ugotovil, da je potrebna operacija na dvanajsterniku. Kljub temu, da je mama, polna življenja in humorja, operacijo dobro prestala, je zahrbtna bolezen kar hitro napredovala. Tako je morala proti koncu maja ponovno v bolnišnico (Queen Elizabeth Hospital, Woodville), iz katere se ni več vrnila: dne 31. maja je zaspala za ta svet, z glavo v naročju svoje hčerke Davorine. Bila je z zakramenti za umirajoče lepo pripravljena za pot v večnost. Tudi si mama lepše smrti

in tudi postrežbe hčerke Davorine in njenih prijateljev ni mogla želeti: gotovo celo doma ne bi bila deležna za konec življenja tega, kar je dobila v Adelaidi. Dobri Bog jo je že v življenju nagradil za njeno zvestobo. Njene zemske ostanke bodo 5. julija odpeljali v domovino, kjer bo na domačem pokopališču v Košani pokopana v družinski grob. Mi pa smo imeli v naši cerkvi zanjo mašo zadušnico dne 21. junija ob udeležbi velikega števila vernikov, zlasti prijateljev hčerke Davorine, ki so pokojno mamo spoznali in spoštovali njen prijazen značaj.

Hčerki Davorini in tudi sinu Jožefu, ki živi doma v Sloveniji, izrekamo iskreno sožalje. Pokojno mamo pa priporočamo božji dobroti. Naj počiva v miru božjem!

Pred devetimi leti sem prišel v Adelaido, kjer me je sprejela slovenska skupnost. Vsa ta leta vedno bolj spoznavam ljudi in njih srca. Spoznavam jih tudi po pogovoru, ki pravi: "V stiski spoznaš prijatelja."

Vsekakor je naša skupnost verskega središča svete Družine med seboj zelo povezana in rada pomaga; kljub temu, da nas je malo, ustvarjamo za naše razmere velike stvari. Razni obiski, ki prihajajo v Adelaido, ugotavljajo in odhajajo od nas s prepričanjem, da so tu slovenski rojaki prijazni in gostoljubni. Tako so potrdili tudi vsi škofje, ki so bili doslej med nami. Vesel sem, da sem tej skupnosti duhovni voditelj.

Seveda tudi kot voditelju mi doslej z marsičem ni bilo prizanešeno in kot sem omenil v zadnji številki Misli, sem moral končno tudi pod kirurški nož. Saj operacija ravno ni velika, zahteva pa dolgo okrevanje. — Ne le zadnjič omenjeni B.B.Q. za kritje stroškov bolnišnice — vseh sedemnajst dni v bolnišnici sem bil deležen tolike pozornosti, da sem bil presečen. Vsak dan obiski, v nedeljo popoldan pa je bila bolniška soba premajhna za vse obiskovalce. Cvetja kot v cvetličarni in voščilnic z dobrimi željami — saj so me bolničarke začele klicati kar "Father cvetja". Bilo je naravnost tekmovanje, katera žena bo zame kaj oprala — saj bi se moral vsako uro preobleči, da bi lahko vsem ustregel . . .

Vse to je vzbujalo pri streznem osebnju začudenje in pozornost, da nekdo toliko pomeni skupnosti. Da, veliko! To sem spoznal ob dobroti rojakov že davno, v dnevih bolezn pa mnogo globlje. Da sem lahko v miru okrevaj, so imeli rojaki vso skrb okrog doma in cerkve, enako je bilo ob nedeljah vse pripravljeno, da je maša v redu potekala; tudi radijski sporedi, ki jih ima vsako sredo naše versko središče, so bili pod vodstvom Poklarjeve Rosemary lepo izvajani.

Zanimivo je tudi in omembe vredno, da povsod najdeš pridne rojake na položajih. Tako je bila v Western Community Hospitalu delovodja v kuhinji

— naša rojakinja iz bližine Ptuja, Rozi Legiša. Vsak dan je prišla pogledat, če bi želel kaj posebnega, da bi mi ustregla.

Ko sem se končno vrnil iz bolnišnice, je kmalu za mano priromalo pismo s posebnim "pozdravom": računom za 4,200.— dolarjev. Pa ni bilo treba povpraševati za pomoč nikogar. Poleg omenjenega B.B.Q. so dobri rojaki v voščilnicah prispevali za kritje stroškov, da je vse poravnano.

Dragi adelaidski rojaki, čutim se dolžnega, da Vam vsem tudi na tem mestu izrečem iskreno zahvalo za vso Vašo skrb, za obiske, cvetje in dobre želje ter za vso denarno pomoč. Ostajam dolžnik, saj vem, da kljub najboljši volji ne bom mogel nikoli povrniti, kar ste storili zame. Bog Vam bodi plačnik!

P. JANEZ

15. MLADINSKI KONCERT

v priredbi verskih središč
bo letos v ADELAIDI dne 7. oktobra.

K sodelovanju vabljeni mladinci s talenti za odrski nastop, kakor tudi mladinske vokalne, instrumentalne in druge umetniške skupine. Čas java na katero koli versko središče naj obsega ime in starost (za skupino imena in starost članov ter instrumentalno zasedbo); dalje naslov nastopne točke, ime avtorja, čas izvajanja, ki naj ne bo nad deset minut.

Pesmi naj bodo slovenske, lahko pa je ena v angleškem ali kakem drugem jeziku.

PRIGLASITE SE ČIMPREJ,
ker je čas prireditve omejen!

Pregnanci

Kedaj se vrnemo med vas
in spet uzremo ljub obraz,
domove mile?

Od nas do vas mrtvaški prt
in mrke ceste.
Kako vam je sred brez in trti?
Če tam ne, kje ste?

— Ne požgoleva v bregu kos,
ne cvete trnje.
Ne pelje v malenico voz
oplano zrnje.

Umite s solzami oči,
zaprta vrata.
Nad goro v gluhi mrak ihti
le zarja zlata. —

Ko se povrnemo med vas,
uzremo še kak ljub obraz,
ne le gomile?

VINKO BELIČIČ

/Iz Beličićeve zadnje zbirke
Pesem je spomin, ki je izšla
v Trstu, kjer pesnik živi. —
Založba Tabor, 1988./

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$42.—Štefanija Smole, Julij Pretnar;
\$32.—Vinko Marn; \$21.—Jadranka
Rutar; \$19.—N. N.; \$15.—Drago
Pinterič; \$12.—Rafael Koren, Alojz
Brne, Janez Kovačič, Marija Tinta,
Ivanka Domajnko, Hedi Skrbič, Ju-
lijana Šajn, Zorko Abram, Ivan Do-
dič, Ivan Mlakar; \$9.—Štefanija Li-
pohar, Branka Oman; \$8.—Hinko
Bedrač; \$7.—Ana Činč, Franc Žele,
Herman Muster, Ivan Šuštarč, An-
tonija Plesničar; \$6.—Andrea Bosa;
\$5.—Josip Burlovič; \$4.—Anton
Brumen, Maks Krajnik; \$3.—Av-
gust Breznik; \$2.—Dragica Šiftar,
Vekoslav Rutar, Jože Stopajnik,
Andrej Luksetič, Stanko Ogulin,
Bert Pribac, Kati Zorič, Vida Ko-
želj, Francka Kotnik, Marija Ogins-
ki, Guerino Jerman, Štefan Saule;
\$0.50 Maks Roth.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$20.—Druž. S. Drezga, A. & F. Ša-
bec; \$5.—Druž. D. Pinterič, druž.
Luksetič (za lačne v Afriki).

MATERI TEREZIJ
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$20.—Druž. Anton Kristan, N. N.;
\$10.—N. N.; \$5.—Mira Urbanč.

ZA CERKEV V DORNBERKU:

\$20.—Druž. A. Birša (namesto ven-
ca na grob Francu Urduhu).

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Premakljivi svečnik

(22.)

"To je res. In vendar je na deželi lepo. To bi bilo treba ljudem dopedati."

"Tega ni treba niti dopedovati. Ljudje to sami dobro vedo, toda dokler njihovo delo na kmetiji nima skoraj nobene cene, delo v tovarni pa jo ima, je težko komu reči: Ostani doma."

"Vidite, gospod župnik, prav to hočemo. Če bo kmet doma dovolj zaslužil, ne bo silil drugam. In eden izmed dobrih virov dohodka je tudi turizem. Navadni ali kmečki turizem. Ta ima lepo prihodnost. Kaj ne bi bilo lepo, ko bi k vam, v ta lepi kraj, prinašali denar turisti? Dovolj je lepih hiš, ki bi se dale prav lepo urediti za bivanje tujcem, treba je samo kmetom to pojasniti in jih za to navdušiti."

"To je tvegana stvar. Lahko vtakne kdo v preureditev svoje hiše težke milijone. Kdaj pa bo to dobil nazaj? Kdo pa more jamčiti, da bodo turisti tudi prišli? Kvečjemu se lahko zanese na to, da bodo prišli sorodniki iz mesta, tistim pa ne bo mogel nič zaračunati, ker so pač sorodniki."

"Tako seveda ne bi šlo. Ne. Stranke, se pravi turiste, bi nameščali mi in tudi denar bi izterjali mi, da kmet s tem ne bi imel opravka. On bi samo štel nočitve in druge usluge, pri obračunu pa bi prejel, kar mu gre. Tako ne bi bilo nič zastonj, ampak vse po pravici plačano."

"Vi ste predaleč, da bi vse to moglo dobro teči. Ali naj kmet vsak večer teče v mesto in vam sporoči, kaj vse so gostje pojedli in spili?"

"Prav imate, gospod župnik. Zdaj smo res predaleč. Zato smo se s predstavniki občine zmenili, eden izmed njih je navzoč, da bi v tem kraju zgradili turistični dom. Ta pa bi lahko imel skrb tudi za kmečki turizem."

"A tako je to! Ne rečem vi, toda kakšno korist bi od tega imel naš kraj, od turističnega doma namreč? Moralne koristi gočovo ne, pa tudi gmotna se mi zdi kaj malo zagotovljena."

"Te skrbi pa kar nam prepustite. Vemo, česa smo se lotili."

"O tem ne dvomim. Ne razumem pa, zakaj ste s to stvarjo prišli k meni? Kakšno vlogo naj bi pri tem imela Cerkev ali župnik?"

"Za turistični dom potrebujemo zemljišče. Kjer koli taka stavba ne more stati. Mora biti nekako na očeh, potreben pa je tudi kolikor mogoče lahek dostop, tudi z avtomobili. Ko smo se večkrat vozili po dolini in gledali na ta vaš hrib, smo vedno rekli, kako primeren bi bil tu pod cerkvijo kakšen hotel ali turistični dom ali kaj podobnega. Saj prazen prostor tu spodaj kar kliče po tem, da ga je treba na neki način

Maribor

napolniti. No, in zato sva prišla k vam s prošnjo, da nam ta košček sveta prodate.”

Župnik se je zastrmel vanju kakor v čudo.

“Pa saj ne mislita resno?”

“Pa še kako resno, gospod župnik. Stavba bo kraju dala novo lice, sodobnejše. Seveda bo moral načrt upoštevati okolje, da se bo slog stavbe ujemal z okolico in s cerkvijo, ki je nova stavba ne sme niti prekriti niti ji zmanjšati pomena glede zunanjega videza. Toda to je stvar načrtovalca, ne naša. Naša stvar je, da si pridobimo zemljišče.”

“Ne bo nič iz tega, ker imate proti sebi občino. Vi ste z občine in dobro veste, koliko smo prosjačili, da bi dobili dovoljenje za gradnjo učilnice na tem mestu, prav na tem, ki ga vi zdaj tako hvalite, pa so rekli, da to sploh ne pride v poštev, ker bi s tem pokvarili lice pokrajine. Tu mora ostati vse tako, kakor je, so rekli.”

“O tem ne vem ničesar,” se je branil oni z občine. “To ni moje področje in o tem nisem ničesar slišal. Mogoče pa je tudi res, da kakoli zares ne spada v to pokrajino, marsikaj drugega pa je zaželeno, ker se krajini prilega. Tudi to je mogoče, vendar o tem ne morem soditi, saj pravim, da prvič slišim, da je nekdo na naši občini oporekal načrtu za postavitve učilnice na tem kraju.”

“Mislim,” se je vmešal direktor, “da bi bilo najbolje pozabiti, kar je na občini napletel kakšen uradnik. Zdaj je pred vami, gospod župnik, lepa ponudba in bi storili sebi in nam dobro, če bi jo sprejeli. Razen tega sem slišal, da je vaša prošnja za učilnico še vedno na občini in prepričan sem, da bo to rešitev vaše prošnje ne samo pospešilo, ampak popolnoma zagotovilo. Saj veste: roka roko umiva.”

“Toda, razumite me, da mi gre na žolč, ko pomislim, s kako vnemo so na občini branili neomadeževanost tega hriba; vse mora ostati, kakor je, zdaj mi pa pridete s tako ponudbo. Zdaj, ko smo se mi, ki smo lastniki zemljišča, umaknili in smo celo morali zamenjati nekaj cerkvene zemlje za gradbeni prostor! Če to ni zvitorepenje! In vi z občine celo pravite, da o tem niste ničesar vedeli. Mislite, da vam lahko verjamem, da je tisti uradnik ravnal po svoji volji, ne da bi se o tem s kom posvetoval? Tako naiven nisem.”

“Zdaj to ni važno. Stvar je preprosta. Pojdite vi nam na roko in mi bomo šli na roko tudi vam. Sicer pa, ali je res za učilnico tako važno, ali stoji tu ali tam? Za turistični dom pa je to bistvenega pomena. Mora ležati ljudem na očeh, mora že s svojo lego in okoljem vabiti. In ta kraj je takšen.”

“Sam vam ne morem odgovoriti. Moram sklicati sejo župnijskega sveta in na seji se bo odločilo.”

“Gotovo, gotovo. Toda poznamo potek takih sej, da nazadnje le obvelja to, kar boste vi predlagali.”

“O tem jaz nisem tako trdno prepričan kakor vi. Odločila bo večina. Vsiliti se ljudem ne da ničesar.”

“Če jim boste pametno predočili, da jim nič drugega ne preostane, se bodo že odločili za, saj se s tem odločajo za učilnico. Če pa bodo odklonili, bo tudi občina našla vedno nove načine za zavlčevanje gradbenega dovoljenja. Zato pa je veliko bolje, da se lepo sporazumemo.”

“Lepo sporazumemo, da! Pritisnete človeka ob zid, potem se pa lepo

OB LIPI SPRAVE

BILA je podoba, da v torek, 27. junija, ne bo odziva na reklamne oglase po raznih časopisih, ki so vabili k žalnemu shodu ob Lipi sprave, ki je bila zasajena na ljubljanskih Žalah v letošnjem maju na jasi pri prehodu s starih na nove Žale. Kljub napovedujoči se nevihti se je zbralo na Žalah k spominu na vetrinske žrtve vsaj 2500 ljudi. Ob lipi so ljudje prižgali sveče, prilagali k vencem nageljčke, šopke rož, zelenja, predvsem pa jih je z duhom spomina povezovala ista misel: Bog daj vsem žrtvam naših zmot, vsem krivim in nekrivim, vsem, ki počivajo v nezaznamovanih grobovih in grobiščih po slovenski zemlji, tisočem naših sonarodnjakov, domobrancem, njihovim svojcem, somišljenikom, vsem, ki so v maju konec zadnje vojne iz Vetrinja na Koroškem bili izročeni našim oblastem ter na svoji — naši in njihovi — zemlji mučeni in pobiti — Bog daj vsem večni mir in pokoj!

Žalno slovesnost so obilkovali naši znani pesniki in kulturni delavci s svojimi pesemskimi in proznimi prispevki, predvsem pa množica ljudi, slednji izmed njih bi lahko povedal iz izročila svojega rodu prenekatero bridko izpoved: o ubitem možu, fantu, dekletu, stricu, botru, starem očetu, teti. Izpovedali bi, kot je s hlipajočim in tretajočim glasom govorila svojemu očetu hčerka, ki je prinesla na začetku žalne slovesnosti dragocen venec ter ga položila k Lipi sprave.

To ni bilo solzavo pospominjanje o stvareh, ki jih ni mogoče več priklicati k življenju, iz shoda je govorilo srce slovenskega človeka, potem ko se je otresele vseh obremenilnih ideologij, in mu je pomembno samo življenje, ta največja človeška dragotina. Zato je poudaril Stanislav Klep v svojem nastopu: “Vsi žrtvovani so imeli svoje matere in očete, mnogi med njimi tudi sinove

in hčere, pa brate in sestre ter druge sorodnike, in je zato krog prizadetih nekajkrat večji od števila pomorjenih. Ob tem spoznanju moremo reči, da so nasilno ugasla življenja globoko prizadela vse slovensko občestvo.“

Kako odmevni so bili recitali, ki so jih izgovorili pesniki: Veno Taufer, Dane Zajc, Tone Pavček. Izgovorili so svoje prispevke, ki jih čas ni porasel in spomin ne zapustil. Za njimi so govorili pesemske in prozne žalostinke o življenju in smrti, krivici v črni orhideji spominov nekateri dramski igralci; podoživljali so z enako notranjo silo Kajuha, Bora, Kocbeka, Balantiča in druge.

Dvatisočglava množica — med njimi veliko število naših rojakov iz zamejstva in tudi zdomstva, nas v Avstraliji pa je zastopal p. Valerijan, ki se je tudi udeležil te žalne svečanosti — je na koncu v čudovitem sozvočju glasov zapela pesem Lipa zelenela je, zatem pa se je spontano porodila najprej pesem K tebi želim, moj Bog in na koncu še Marija skoz' življenje voditi srečno znaš.

/Iz poročila v "Družini"/

Gorenjski motiv

sporazumete.”

“Saj ni tako hudo. Kdo pa koga pritiska ob zid? Zemljišče je vaše in ga lahko obdržite. Glede tega ste popolnoma svobodni. Čeprav bi se lahko zgodilo, da vam ga oblast nacionalizira kot prostor, ki je za skupno korist nujno potreben. Toda tega ne bo delala, bodite brez skrbi. Pač pa pričakuje tudi od vas nekaj razumevanja.”

Seja župnijskega sveta je bila izredno burna. Kakor da si podrezal vsršenovo gnezdo, so izletavale trde, ostre besede in dolgo časa ni nihče nikogar razumel, tako so vpili drug čez drugega. Končno je moral župnik prositi za mir.

“Pogovoriti se moramo mirno in brez strasti. Nič nam ne pomaga kričati in zmerjati.”

“Pa ste pomislili, gospod župnik, kaj pomeni prodati ta svet za turizem? Mislite, da bo samo tisto njihovo, kar bomo prodali? Se bodo turisti ozirali na to, kje je meja med cerkvenim in njihovim? Ne, vse bo njihovo. Zato jim lahko prodate ves hrib pa še cerkev zraven. Naj gré vse po zlu, če tako ravnajo z nami!” so vpili, kakor da se je župnik že pogodil za cerkveno zemljo.

“Govoriš, kakor bi se jaz tega veselil. Toda premisliti pa le moramo, ali je naš cilj, to je učilnica, vreden tolikšne žrtve. Če bi jim s tem, da jim zemljišča ne prodamo, preprečili gradnjo turističnega doma, sem takoj za to, da jim ga ne prodamo, pa naj zaradi tega veljam za še tako nazadnjaškega. Toda oni imajo možnost, da ga zgradijo kjer koli blizu cerkve, pa bo turistični dom stal, mi bomo pa brez učilnice. O tem se pogovorimo trezno in s premislekom, in ne pustimo nejevolji in strstem do veljave, ker je strast slepa.”

“Toda turistični dom bo prinesel k nam samo nemir, hrup, opuščanje maše in pijačevanje. Na to je tudi treba misliti.”

“Tako je. Tudi na to je treba misliti. Pa tudi na sledeče: Če bo turistični dom zgrajen, pa naj bo na našem svetu ali kje drugje, bo ta dom vedno edina privlačna stvar ob nedeljah, če ne bo učilnice. Če bomo imeli učilnico, bo pa marsikateri mlad človek vendarle rajše preživel nedeljski popoldan v njej kakor pa v gostilni.”

“Če si je gostinsko podjetje vteplo v glavo, da dom zgradi, ga bo zgradilo kjer koli v bližini, o tem ni nobenega dvoma. Kako bo potem s turizmom, ali bo to podjetje tudi uspevalo, je seveda drugo vprašanje. Zgradili so jih že mnogo, pa so mnoge že dali v najem zasebnikom ali pa so jih zaprli, ker ni bilo dovolj gostov. Mislite, da bo prav k nam, na tale naš hrib, prihajalo toliko ljudi, da se bodo krili stroški za plače in vse druge izdatke? Pa kakor rečeno, to ni naša skrb. Mislim reči tole: Če že ne moremo drugače, storimo tako, da pridemo do cilja, da pridemo do učilnice. Sicer pa je vse skupaj bolj smešno kot žalostno.”

“Morda bi bilo prav, da bi vsak povedal svoje mnenje,” je povzel župnik. “Nič se ne ozirajte na to, kar so že drugi povedali, vsak povej odkrito svoje pomisleke in svoje mnenje.”

In so se izpovedovali vsi po vrsti. Vsi so govorili tudi o svoji negotovosti, ko se odločajo za učilnico za vsako ceno.

“Tudi ljudi bi morali vprašati,” je nekdo predlagal. “Odtujitev cerkvenega zemljišča je tako važna stvar, da je treba vprašati vse ljudi, da

ne bomo samo mi, člani župnijskega sveta krivi, če se pozneje izkaže, da smo nespametno ravnali.”

“Tako je. Naj župnik v nedeljo po maši zadrži vernike v cerkvi in jih povpraša, kaj mislijo.”

“Če imamo že toliko referendumov, pa imejmo še enega v cerkvi!”

/Nadaljevanje sledi/

UČITI se moramo, da se vrednost človeka ne meri po njegovem bančnem računu ali dolžini njegovega avtomobila, temveč samo po tem, kaj stori za drugega človeka.

/Martin Luther King/

PA začnimo tokrat z našim letošnjim proščanjem! Vedno ga praznujemo na prvo julijsko nedeljo, ki je nedelja pred praznikom zavetnikov naše cerkve sv. Cirila in Metoda. (Slovenija in z njo mi v Sloveniji v svetu ju praznujemo 5. julija in ne po novem koledarju 14. februarja.) Naše praznovanje je v dveh desetletjih obstoja cerkvice postalo že tradicija, ki privabi lepo število rojakov, tudi takih, ki jih običajne nedelje, največ zaradi razdalj, ni med nami. Cerkev je bila pri slovesni maši ob desetih nabito polna, dvorana ob zakuski po bogoslužju pa nič manj.

Prisrčna zahvala članicam Društva sv. Eme za postrežbo, ostalim gospodinjam pa tudi, da so napolnile mize in je bilo vsega dovolj za vse udeležence. Posebej naj bi omenil sestro Emo, ki ima že vsa leta kot gospodinja kuhinje Baragovega doma pri tem levji delež: na nedeljo proščanja že navsezgodaj cvre in pripravljala, kot bi šlo za ohcet ali novo mašo.

Zahvala muzikantom! Letos sem se bal, da domače glasbe ne bomo imeli, ker Karantanija zaradi odsotnosti enega svojih članov ni mogla nastopiti. Pa se je sam ponudil Koprivnikov Slavko, dobil še dva člana svoje skupine “Alpski odmevi” (Alpine Echos) in domače viže so odmevale po dvorani, da je bilo veselje.

Imeli smo tudi srečolov. Saj bi ne vedel imen teh, ki so imeli srečo in zadeli dobitke – razen Ferfoljevega Viktorja, mojega prvega ministranta pred tridesetimi leti, ki se mu je sreča kar trikrat nasmehnila. Srečolov prinese veselo pričakovanje, njegov izkupiček pa je bila vsota 256,92 dolarjev.

Trikrat na leto – za božič, veliko noč in ob prazniku cerkvenih zavetnikov – pošljem pisma na znane slovenske naslove ter dodam darilno kuvertico za vzdrževanje našega verskega in kulturnega središča v Kew. Odziv je vedno lep – znak, da mnogim središče le veliko pomeni – najboljši navadno za božič, manjši za veliko noč in proščanje. Zahvala vsem, ki ste se tokrat do danes odzvali. Doslej se je vrnilo 219 Ciril-Methodovih kuvertic s skupno vsoto 3,908,20 dolarjev. Bog povrni vsem darovalcem!

+ Dva krsta smo imeli v naši cerkvi v mesecu juniju in obakrat je krstna voda oblila dekliško glavico.

Monika je bila krščena 17. junija kot nova članica družine Petra Baša in Ane r. Žuzič. Prinesli so jo iz

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874

Templestowe. – Naslednji dan, 18. junija, pa je bila krščena Elsa Majda. Je prvorojenka mladega zakonskega para Marina Ferligoj in Majde r. Gjerek. Svoj domek imajo Ferligojevi v Upwey.

Čestitke obema družinama, novokrščenkama pa obilo božjega blagoslova na življenjsko pot!

+ Poleg poveljavljenja civilnega zakona sta bili v naši cerkvi še dve poroki in sicer obe na soboto 8. julija: Gregory Lagondar, sin Emila in Olge r. Rous, tukaj rojen in krščen pri nas v Kew, je pred našim oltarjem obljubil zakonsko zvestobo svoji izbranki Efegeniji Simos, v Melbournu rojeni in grškega rodu.

Isti dan sta si v naši cerkvi podala roke Jan Tanuška in Ge Liu. Jan je po rodu sicer Slovak, rojen in krščen v Bratislavi, a bil je po prihodu v Avstralijo več let pri nas v Baragovem domu, zato je tudi za poroko izbral našo cerkev. Njegova nevesta pa je Kitajka iz Bejinga, ki je prišla v Avstralijo, da se nauči angleškega jezika.

Vsem trem parom iskrene čestitke z željo, da bi bili zakoni trdni, stanovitni in srečni.

+ POKOJNIH je zopet preveč med nami. Kar šest jih moram omeniti.

Dne 21. junija je v Alfred Hospitalu v Melbournu zaključil zemsko potovanje FRANC URDIH. Ne dolgo tega je bil pri poroki svojega sina Ivana, kjer je pri gostiji celo zaplesal z ženo Rozo in imel govor, da smo se vsi nasmejali – v nedeljo 25. junija pa smo že molili ob njegovi krsti v cerkvi rožni venec in ga po-

kropili ter imeli naslednji dan pogrebno mašo. Žena je izpolnila njegovo željo: truplo je bilo upepeljeno v krematoriju pokopališča Springvale, žaro s pepelom pa smo teden kasneje, v ponedeljek 3. julija, pokopali v grob Francove prve žene na keilorskem pokopališču.

Pokojni Franc je bil rojen 10. aprila 1908, Sele pri Gorici. Po poklicu je bil čevljar. S trebuhom za kruhom je odšel v Egipt, kjer je leta 1944 dobil za življenjsko družico Amalijo Gorkič, doma iz Vrtojbe. Poročil ju je v cerkvi sv. Jožefa v Kairu slovenski frančiškan p. Jozafat Ambrožič. Otrok nista imela. Leta 1950 sta emigrirala v Avstralijo, kjer je Amalija po desetih letih umrla za srčnim infarktom. Franc se je leta 1960 znova poročil, tokrat z Rozo Kulot, sorodnico prve žene. Pokojnik je imel dosti znancev, zlasti med takoimenovanimi "egiptovskimi Slovenci", ki jih je med nami kar precej. Bil je znan kot šaljivec, ki je vedno našel pravi odgovor. V bolnišnici je bil na operaciji črevesja in se je že vrnil domov. Ko je par dni kasneje začel krvaveti, je bil ponovno prepeljan v bolnišnico, iz katere se ni več vrnil. Naj mu bo lahka avstralska zemlja!

Na isti dan kot Franc, dne 21. junija, je v bolnišnici v Dandenongu izdihnila mama, stara mama in prababica JULIJANA PRETNAR r. Zima. Doma je bila z Gorenjskega, rojena 21. februarja 1906 na Jesenicah, kjer je preživela svojo mladost. Poročila se je z Janezom Pretnarjem in sta imela sedem otrok, od katerih so trije umrli, Julij, Ana, Eva in Mila pa so odšli z družinami v Avstralijo. Pozneje je tudi mama prišla za njimi. Vsi so jo imeli radi in živila je nekaj časa pri vsakem otroku. Končno se je ustalila pri hčerki Ani in vnukinji Kristini ter ostala z njima do smrti. Najbolj je bila srečna in zadovoljna, kadar so bili vsi njeni zbrani okrog nje. Ko se je pred dvema letoma poročal v naši cerkvi vnuk John, se je poroke udeležila na bolniškem vozičku, pri poroki vnuka Julija letos v marcu pa ni mogla biti več zraven, četudi bi jo vsi radi imeli med sabo. Od dneva smrti pa jo vsi domači še bolj pogrešajo.

Pogrebne obrede je v petek 23. junija opravil duhovnik župnije sv. Janeza Vianeya, Mulgrave. Sledil je pogreb iz Allison' pogrebnega zavoda, Springvale, na pokopališču Necropolis istega kraja.

In še za eno smrt sem zvedel na isti dan 21. junija. Doma, blizu Karlovca na Hrvaškem, se je zgodila ta dan huda avtomobilska nesreča – čelno trčenje, pri katerem je na mestu izgubila življenje naša melbournska znanka in rojakinja IVANKA BON. Voznik njen najmlajši sin Alex je bil hudo poškodovan, a je ostal na srečo pri življenju. Iz karlovske bolnišnice so ga prepeljali v ljubljansko, kjer se zdaj zdravi, da se bo mogel čim prej vrniti v Avstralijo. Nesreča se je zgo-

dila, ko sta se z mambo po obisku Medjugorja vračala domov na Primorsko.

Na željo vseh sinov so mamino truplo vrnili v Avstralijo, kjer smo ob krsti v torek 11. julija zvečer pri nas zmolili rožni venec, naslednji dan pa imeli pogrebno mašo. Zadnji počitek so našli njeni zemski ostanki končno v grobu pokojnega moža Dominika, ki smo ga pokopali na pokopališču Keilor pred štirimi leti.

Mama Ivanka je bila doma iz Klenika, kjer je bila rojena dne 25. septembra 1917 v Rotarjevi družini. Poročila je Povhovega Jožeta in vodila sta gostilno. Mož je umrl v maju 1952 pri vojakih ter ji zapustil tri fante, Jožeta, Rafkota in Vladota. Leta 1954 se je ponovno poročila in sicer z Dominikom Bonom, doma iz Kred pri Kobaridu. Še nekajmesečnega Aleksa so imeli, ko je družina zaradi težkih razmer odšla preko meje ter leta 1957 emigrirala v Avstralijo, najstarejši sin Jože pa je prišel kasneje za njimi. Iz Bonegille sem jim rad pomagal v Melburne, kjer so si kmalu ustanovili lastni domek v Coburgu. Ivanka je bila poleg dobre žene tudi zlata mama, na katero so bili vsi otroci – sami fantje – zelo navezani, zato je bila njena nenadna smrt za vse res težak udarec. A bila je lepo pripravljena za večnost, saj je prejela zakramente pred odhodom na potovanje in gotovo tudi v Medjugorju. Marija jo je nagradila za romanje v njen milostni kraj.

Dva smrtna primera sta bila med našimi rojaki v Geelongu. Tam se je mladi družinici Alexa BAJC-a in Kerry r. Queen dne 16. junija rodil sinček. Žal precej predčasno, kar je imelo za posledico, da novorojenčku zdravniki niso mogli zagotoviti življenja. Fantek je bil takoj krščen in sicer na ime DEAN ALEXANDER, dne 29. junija pa se je preselil med angelčke. V geelongški Marijini cerkvi je bila dne 4. julija pred fantkovim pogrebom opravljena angelska maša, saj dušica pokojnega otročka ne potrebuje naših molitev.

Tragično pa je preminul v soboto zvečer 1. julija rojak VILJEM ŠINKOVEC, ki je živel v geelongškem okraju Norlane. Verjetno je električna pečka zanetila požar in rojak se iz goreče hiše ni mogel več rešiti. Pokojnik je bil rojen 23. septembra 1916, Poljane pri Cerknem. V Avstralijo je prišel že leta 1949 kot fant in tudi ostal samski. Cesta z okolico, kjer je živel, ga je poznala kot prijaznega človeka, drugače pa ni dosti zahajal v družbo ter se je navadil samotarskega življenja. Doma ima še tri brate, tu pa nečakinjo Lidijo por. Bole, ki ga je obiskovala in mu kdaj kaj postorila po hiši. A hotel je biti neodvisen in si je najraje pomagal sam. Žal ni to prvi primer med nami, da je samski človek doma žalostno končal, ker ni bilo nikogar v bližini, da bi mu pomagal.

Na predvečer pogreba so znanci v pogrebnem zavodu ob krsti zmolili rožni venec za pokoj njegove duše, k pogrebni maši pa smo se zbrali v četrtek

6. julija pri Sveti Družini v Bellparku. Grob je dobil Viljem na Western Cemetery.

Iskreno sožalje vsem sorodnikom naših novih pokojnih, tukaj in v rodni domovini. Posebej se zahvaljujem Juliju Pretnarju za pismeno sporočilo o mami smrti in pogrebu. Obenem moje sožalje tudi Pencovim, ki jih je prizadela smrt bivšega Melbournčana LUDVIKA TRUDNA, moža sestre gospe Ivankke Penca. Pokojnik je bil doma iz Nadleska pri Starem trgu na Notranjskem, rojen 14. julija 1912. V Avstralijo je prišel iz Francije, kjer je bil na delu še pred vojno, po vojni pa se je izselil tja s celo svojo družino. Iz Melbourn se je premaknil v Berri, S. A., kjer je kupil sadno farmo in jo vzorno obdeloval. A smrt ga ni doletela doma, ampak dne 7. julija v Canberri, A. C. T., kjer je bil z ženo na obisku. Zaradi srčnega napada je obležal za par tednov v bolnišnici, kjer mu je zdaj ponovni napad zadal smrtni udarec. Njegovo truplo bo prepeljano v Berri in tam pokopano. Trudnovim naše sožalje, Ludviku pa večni pokoj!

+ Koncert in piknik Glasnikov dne 25. junija je uspel zelo lepo. Prireditev so pripravili, da zberejo nekaj denarja za kritje stroškov potovanja v Adelaido na letošnji mladinski koncert. Nastopili so s petjem, glasbo, plesi in kratkimi šaljivimi nastopi. Gostovali so folklorni plesalci "Planice" in prvič se je predstavila na odru tudi naša nova folklorna skupina pod vodstvom sestre Petre. — Tudi postrežba po odrskem nastopu je bila odlična, za kar je poskrbelo Društvo sv. Eme s pomočniki (Srečko Brožič in Janez Žnidaršič sta se potila pri B.B.Q.). Glasniki se vsem iz srca zahvaljujejo, saj so s prostovoljnimi prispevki, hrano in srečolovom dobili lepo vsoto 1,072.— dolarjev čistega dobička.

+ V St. Albansu imamo slovensko mašo vsaki mesec na drugo nedeljo ob petih v cerkvi Srca Jezusovega. Tu

objavljam spremembo za mesec avgust, ker župnija isto nedeljo ob petih praznuje zlatomašni jubilej svojega prvega župnika Fathra Reisa. Zato se bomo k naši maši zbrali ta dan že ob treh popoldne namesto ob petih. Lepo prosim, kdor iz St. Albansa in okolice to bere, naj pove še drugim!

+ Že dolgo vrsto let se tudi naša narodna skupina udeležuje ekumenskega bogoslužja za usuznjene narode v melbournski stolnici. Letos bo na prvo avgustovo nedeljo (6. avgusta) ob dveh popoldne. Naj bi nas bilo čim več in gotovo tudi narodne noše, ki tako poživijo skupino ter že same po sebi predstavijo ostalim. Zberemo se kot običajno na desni cerkvene stavbe v stolničnem vrtu. Prošnjo v slovenščini bo med bogoslužjem izrekla v imenu nas vseh Smrdelova Veronika.

+ Na dan svete Ane, 26. julija, bo drugi dan (in upam da zadnji) tribunala, ki bo odločil, če smemo zidati Dom počitka matere Romane na zemljišču ob cerkvi, kljub nasprotovanju sosedov. Bog daj, da bi se zadeva končala nam v prid. Vsem jo priporočam v molitev, ki bo gotovo storila več kot vsa dokazovanja.

+ V rubriki Izpod Triglava zadnje številke sem omenil, da je med letošnjimi posvečenimi diakoni v Ljubljani tudi bivši Melbournčan. Obljubil sem "več o njem v prihodnji številki". Le preberite "Galerijo mladih" v "Kotičku" na strani 188 te številke!

+ V Melbournu je zaživel poleg radia 3EA še novi etnični rado 3ZZZ in sicer na valovih 92.3 FM. Naša slovenska skupina je z ozirom na število članstva dobila eno uro na teden in sicer sleherni torek od štirih do petih popoldne. Prvo radijsko uro (4. julija) je pripravil p. Tone. Naše cerkveno središče se je obvezalo, da bo pripravilo vsako drugo oddajo. Torej se bo vrstilo s pripravo z ostalimi člani slovenskega radijskega odbora, ki ga vodi Frank Prosenik. P. BAZILIJ

Prejšnje Misli so omenile tudi slovesnost zlate poroke MARCELE in SILVE- STRA BOLE — 28. maja letos pri Sv. Cirilu in Metodu v Kew. Naj tu objavim še sliko našega zlatnega para. Silvo se drži sicer nekam resno in zamišljeno, obraz naše ljudske pesnice Marcelle pa kar izžareva veselje zlatoporočnega dne. Le koliko pesmic se je rodilo tisti zlati teden?

Z VSEH VETROV

UMRL JE FRANCE AHČIN, slovenski kipar v Argentini. Čeprav je živel v begunstvu, so ga v domovini sprejeli še pred smrtjo: pred nekaj meseci je razstavljal v rodni Domžalah in v Ljubljani. Večino svojih eksponatov je podaril slovenskim ustanovam. Sodeloval je pri okrogli mizi o kulturi med slovenskimi izseljenci, ki jo je priredila Filozofska fakulteta v Ljubljani.

Kipar Ahčin se je rodil leta 1919 in je študiral kiparstvo v Ljubljani in v Firencah, umetniško pa je dozorel šele v Argentini. Tamkajšnja Slovenska kulturna akcija je z njegovo smrtjo izgubila v kratkem še enega svojih ustanovnih članov.

DUNAJSKI SLAVČKI, pevčki od osmega do štirinajstega leta starosti s "cesarskega" Dunaja, so nedavno spet obiskali Avstralijo. Zdaj je njihov zborovodja Rudolf Schwarz. Kadar zbor ni na turneji, prepeva ob nedeljah v dunajski Hofburgkapelle. Korenine tega deškega zbora segajo daleč v zgodovino, ko je naš rojak Jurij Sladkonja kot dvorni kapelnik na dunajskem dvoru ustanovil in vodil prvi deški zbor. Mož je bil rojen leta 1456 v Ljubljani, umrl pa je kot dunajski škof leta 1522 in bil pokopan v dunajski stolnici svetega Štefana.

AVSTRALSKA VLADA je pričela izdajati poseben časopis z naslovom *Age Pension News* – slovensko bi mu rekli Upokojenske novice. Ker imajo ostareli večkrat težave z očmi, so tiskarji uporabili mnogo večje črke kot običajni dnevnik. Obljubljeno je, da bodo novice izhajale tudi v jezikih nekaterih številčno močnejših priseljenih narodnosti. Strani bodo prinašale podrobna obvestila glede pokojnin, starostnega zavarovanja in podobnih zadev, ki tičejo upokojence. Če bo več dobrih ali slabih novic, pa bo pokazala bližnja bodočnost. Vsaj doslej laburistična vlada ni pokazala kaj preveč čuta za upokojence. Podobno je, da hoče prav ob upokojencih prihraniti milijone, ko istočasno ne štedi s finančno pomočjo na mnogih nepotrebnih področjih.

NA DUNAJU je končal svojo življenjsko pot naš rojak in dolgoletni mednarodno priznani operni pevec **Anton Dermota**, doma iz Kroke pri Radovljici, kjer je bil rojen 1910 leta. Kot fant je služil za hlapčka v župnišču na Bledu, nato mu je župnik v Kropi pomagal v ljubljansko Škofijsko šolo za organiste. Iz organista je postal kmalu član zbora ljubljanske Ope-

re, nato pa se je na Dunaju glasbeno izpopolnjeval in postal redni član dunajske Državne opere. Tam je doživel veliko slavnih pevcev in pevk in vrsto slavnih dirigentov, njegovim predstavam pa so prisostvovali različni kronani in nekronani odličniki. Med svojo svetovno turnejo pred leti je pel tudi po avstralskih odrih, soproga Hilda pa ga je na koncertih spremljala na klavirju. Na željo rojakov med poslušalci je rad dodajal sporedu tudi kako slovensko pesem, saj se ni nikoli sramoval povedati, da je Slovenec. Posvečal se je tudi pedagoškemu delu na dunajski Akademiji za glasbo in upodabljajočo umetnost.

Anton Dermota je leta 1978 izdal zelo zanimivo avtobiografijo **Tisoč in en večer**, ki je izšla v nemškem jeziku, je pa prevedena tudi v slovenščino.

ROMUNIJA je pričela s podiranjem dva metra visoke ograje, ki je bila dolga leta vidna meja med Romunijo in Madžarsko. Ograja je onemogočala odhod madžarskih beguncev, ki bi se hoteli rešiti romunskega zatiranja s prehodom preko meje. Po mnenju opazovalcev naj bi bila bližnja konferenca Varšavskega pakta v Bukarešti povod za odstranitev te nezaželjene ograje. Ali pa je danes Romunija še vesela, če čim več obmejnih Madžarov odide čez mejo. S seboj ne morejo nesti kaj prida, številne njih vasi pa so romunske komunistične oblasti nedavno požgale in zravnale z zemljo – romunski način reševanja manjšinskih problemov . . .

ZADNJIČ smo omenjali, kako muslimani "zavzemajo" Evropo danes, ko je niso mogli s turškimi pohodi v srednjem veku. Pa tudi na splošno moramo reči, da muslimanska vera od vseh verstev na svetu danes najhitreje narašča. Muslimanov je zdaj že blizu 800 milijonov. So pa razdeljeni v dve skupini: prvo skupino tvorijo bolj zmerni suniti in ti sestavljajo med muslimani ogromno večino. Druga skupina pa so fanatični šiiti. Teh je okrog sedemdeset milijonov in njih glavni predstavnik je bil nedavno umrl Homeini v Iranu. Šiiti živijo v glavnem v državah Srednjega vzhoda: v Iranu, Iraku, Siriji in Libanonu.

LEPE USPEHE, res omembe vredne, ima slovenski kipar **Janez Zvrko**, ki živi v Franciji. Rojen je bil leta 1937 v Podgorju pri Sevnici in je bil doma zaposlen kot avtomehanic. Imel pa je veselje do risanja ter je v letih 1957-59 obiskoval tečaj risanja pri prof. Igorju Plešku v Ljubljani. Po prihodu v Francijo je začel delati najprej v avtomobilski tovarni v Parizu. Leta 1964 pa je sledil svojim željam, da se izpopolni v umetnosti: vpisal se je v tečaj za kiparstvo in modeliranje in končno – našel sebe. Nekaj let kasneje si je uredil lastni atelje na Montparnassu, pariški umetniški četrti in tam ustvarja še danes. V teh letih je imel rojak

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevo-
vodu Corso Italia. Vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejša udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za Vaše čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak VINKO LEVSTIK

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
HOTEL**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

Zorko že veliko samostojnih in skupinskih razstav ter je prejel že več visokih priznanj. Nekaj let (1974 – 86) je celo predaval na oddelku za likovno umetnost pariške Sorbone.

Umetnik Zorko se izraža v lesu in kamnu (marmorju), redkeje v kovini. Izdelal je že vrsto javnih spomenikov za razne francoske ustanove.

200 - LETNICO francoske revolucije praznujemo letos, v prvi vrsti seveda Francija, kjer se je ta zgodovinski dogodek odigral ter zato tudi najbolj odjeknil in prinesel trajne spremembe. Za gesla te revolucije še danes razglšamo tri besede: **svoboda, enakost, bratstvo**. Francoski filozof Bernard - Henry Levy pa je nedavno v televizijskem razgovoru dejal, da ni povsem prepričan o tem. Čas revolucije je bila doba krutega terorja, med katero se je zgodil tudi genocid Vandeejev. Na tisoče in tisoče ljudi je bilo pobitih na zelo organiziran način, ki spominja na moderne čase. Med francosko revolucijo je bila prvič izražena ideja, da je treba "iztrebiti vse parazite in mikrobe, predno bo prišlo do raja na zemlji". Neodgovorni so odločali, kdo je parazit in mora v smrt. – Svoboda, enakost, bratstvo . . . vse to je bilo mišljeno za bodočnost, šele za pozneje, ko bo družba ozdravljena . . .

Vsekakor sta pretekli dve stoletji od tiste brutalne dobe v senci giljotine. Kar vrsta raznih revolucij je sledila francoski. Prav vsaka je prinesla veliko gorja ter

visoko število nedolžnih žrtev. Vprašanje je, ali sploh more na kupu žrtev in krivic zrasti kaj dobrega? Že mogoče, a cena je kaj visoka.

POLJSKA je začela hoditi pot, ki si je še nedavno ne bi mogli niti predstavljati. Razgovori med zastopniki vlade, Cerkve in svoj čas prepovedanega sindikata Solidarnost je rodil praktične sadove v volitvah. Te celo na kritičnem zahodu označujejo kot "skoraj demokratske". Zato politični opazovalci ocenjujejo prav te julijske volitve kot "priložnost, da se na Poljskem rodi demokracija". . . Bog daj!

VES SVET se je zgrozil in zgražal ob kitajskih dogodkih, ki so zahtevali okrog 1500 žrtev. Brez dvoma tudi mi in dokaj upravičeno, kajti prav vsako življenje je sveto, zato pa tudi terja boj za svobodo in demokracijo. A naj si vseeno dovolimo tole primerjavo:

Kitajcev je prilično 1,500.000.000 – v primeri s prebivalstvom je število 1500 žrtev res neznatno. Če izključimo žrtve v letih revolucije, je bilo naših povojnih žrtev – vrnencev iz Vetrinja in drugih – okrog 15.000; in to od malega naroda, ki je štel takrat ne več kot 1,500.000 članov.

Da bi izenačili našo slovensko tragedijo leta 1945 s kitajsko 1989, bi morale zdaj na Kitajskem izgubiti življenje nič manj kot 15.000.000 ljudi. Številke, ki dajo človeku misliti, ali ne? Ob njih dobe naše izgube življenj svojo pošastno težo.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI!

Danes pa pojdemo iskat za GALERIJO MLADIH nekoga v domovino vaših staršev – Slovenijo! Slika predstavlja ŠTEFANA KRAMPAČA, ko polaga večne redovne zaobljube kot salezijanski bogoslovec. To je bilo lansko leto. Letos dne 25. junija pa je prejel v Ljubljani, v salezijanski cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku, diakonat. To je zadnji cerkveni red pred mašniškim posvečenjem – ta pa ga čaka naslednje leto.

Rekli boste: kaj pa ima Štefan z nami v Avstraliji? Bom takoj povedal! Avstralija je njegova rojstna domovina, kakor je večini izmed vas.

Tudi njegovemu očetu je ime Štefan. V Avstralijo je prišel kot mladenič, begunec iz Slovenije. Z mnogimi drugimi slovenskimi fanti je živel v Baragovem domu v Kew. Leta 1962 se je poročil v naši kapelici, ki zdaj, ko smo zgradili cerkev sv. Cirila in Metoda, služi za razred Slomškove šole. Za svojo ženko si je izbral Kreslinovo Cilko, doma iz njegove župnije: Črenšovci v Prekmurju. Tudi "ohcet" smo pripravili v Baragovem domu, saj razen nas v Melbourne nista imela sorodnikov, še znancev ne preveč. Naslednje leto v juniju se jima je rodil Štefan – 13. julija sem ga krstil v isti kapelici, v kateri sem poročil starša.

Potem se je Krampačeva družina kmalu odselila v Adelaido, kjer je Štefan dobil še sestrico Marijo Terezijo. Fantek je moral imeti kake tri ali štiri leta, ko so se na željo Cilkinih staršev Krampačevi vrnili v Slo-

DRAMILO

SLOVENC, TVOJA ZEMLJA JE ZDRAVA
IN PRIDNIM NJE LEGA NAJPRAVA.
POLJE, VINOGRAD,
GORA, MORJÉ,
RUDA, KUPČIJA
TEBE REDÉ.

ZA UK SI PREBRISANE GLAVE,
PA ČEDNE IN TRDNE POSTAVE.
IŠČE TE SREČA,
UM TI JE DAN,
NAŠEL JO BOŠ,
ČE NISI ZASPAN.

GLEJ, STVARNICA VSE TI PONUDI,
IZ ROK JI PREJEMAT' NE MUDI!
LENEGA ČAKA
STRGAN ROKAV,
PAL'CA BERAŠKA,
PRAZEN BOKAV.

Valentin Vodnik

venijo ter prevzeli posestvo. Tam je verjetno kmalu pozabil na angleščino, se vživel v nove razmere, začel šole in pred nekaj leti sem bil prijetno presenečen, ko sem prejel njegovo pismo. Pisal mi je, da je član redovne družbe sv. Don Boska in da bo postal duhovnik. Prosil me je za molitve in se mi zahvalil za krst, ki ga je prejel po mojih rokah. Obenem je pokazal veliko zanimanje za svojo rojstno deželo Avstralijo. Seveda sem mu z veseljem odpisal, mu poslal zaželeni rojstni list in ga že tudi povabil, naj bi kot novomašnik prišel še med nas in na kraju svojega krsta ponovil novo mašo. Upam, da to še drži.

Če bo naš Štefan dobil dovoljenje redovnih predstojnikov, bomo torej drugo leto imeli pri Sv. Cirilu in Metodu v Kew novomašno slavje. Do takrat še zanj molimo, da bi vztrajal na začeti poti. K prejemu diakonata pa mu iz srca čestitamo in mu želimo vse dobro!

Dragi striček! – Dve leti je že, kar sem se prvič oglasil. Od takrat z mamo še vedno prebirava Kotiček in govoriva slovensko. Mogoče bo pa le nekaj ostalo v moji fantovski buči. – No, danes te spet lepo pozdravljam in ti želim vse najboljše. Kdaj nas prideš obiskat? – John Hlebš, 12 let, Yea, Vic.

KOROŠKO PISMO

DVAINTRIDESET let po ustanovitvi Slovenske gimnazije v Celovcu je uspelo koroškim Slovencem ponovno pomembno dejanje. Mohorjeva družba je kot verska ustanova naznanila s pričetkom šolskega leta 1989/90 ustanovitev konfesionalne privatne ljudske šole s pravico javnosti sredi Celovca, ki je bil dosedaj izrinjen iz slovenskega območja. S tem se je izpolnila dolgoletna želja koroških Slovencev, zlasti tistih, ki živijo in delajo v koroškem glavnem mestu Celovcu. Številne javne ljudske šole v Celovcu namreč slovenščine, drugega deželnega jezika, sploh ne upoštevajo in ga tudi v bodoče niso pripravljene upoštevati. Na številnih mestih in pri nič koliko priložnostih izražena želja, pravzaprav sama po sebi umevna zahteva, da bi na eni sami ljudski šoli v Celovcu v enem izmed paralelnih razredov dopustili prijave k dvojezičnemu pouku, je naletela vedno spet na gluha ušesa. Klju raznih in neokusnim intrigam ter poizkusom zaviranja in preprečevanja privatne konfesionalne šole, je končno le uspelo: ne nazadnje s pomočjo Dunaja in ministrstva je bila ustanovljena ljudska šola za šolo-obvezne otroke v Celovcu in okolici, v kateri se bodo malčki lahko učili prelepe slovenščine.

Mohorjeva družba je v svoji dolgi, nadstoletni zgodovini vedno znova ukrepala v odločilnih trenutkih — bolj ali manj brez javne pomoči — v prid slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Tako je nastala založba, tako tudi bratovščina, tako dijaški domovi, tako se je družba krepila gospodarsko, tako je v tem odločilnem trenutku ustanovila Mohorjevo konfesionalno ljudsko šolo in se spet enkrat oddolžila svojemu versko-prosvetnemu poslanstvu. To je pionirsko delo te najstarejše ustanove koroških Slovencev.

Ustanovitev privatne ljudske šole je po avstrijskem konkordatu zakonita, samo da mora nositelj šole (torej Mohorjeva družba) priskrbeti prostore in nositi tudi stroške za preureditev prostorov in za šolske potrebščine. Le osebne stroške (plačevanje učiteljev) prevzame država. Zato je ustanovitev imenovane ljudske šole s pravico javnosti za Mohorjevo v Celovcu tudi veliko finančno breme. Zgolj preureditev prostorov in prezidava celotnega drugega nadstropja v matični hiši Mohorjeve v središču Celovca, kjer se bo nastanila ljudska šola, stane Mohorjevo šest milijonov šilingov. Poleg vseh drugih bremen je to še dodatno breme, ki ga je Mohorjev odbor prevzel v zavesti, da mora Mohorjeva — kot že pogosto v preteklosti — za versko-prosvetno in narodno poslanstvo storiti vse za narodov blagor. Zavedamo se, da bo posebno ob začetku le težko nositi vsa ta bremena, a zaupamo v samopomoč in v pomoč Mohorjanov, udov družbe po vsem svetu. Že začetno izredno visoko število

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

prijav kaže, da je šola nujno potrebna in da Slovenci zaupamo v lastno šolo. Zato vse ude in prijatelje Mohorjeve družbe naprošamo, da s finančnimi sredstvi, darovi in molitvami pomagata nositi breme, ki si ga je naložila Mohorjeva v ustanovitvijo te šole. Prepričani smo, da nas boste podprli predvsem Slovenci po svetu, saj ste že tolikokrat doprinesli levji delež k temu, da je Mohorjeva mogla vršiti svoje versko in narodno-politično poslanstvo. Darove nam lahko posredujete preko Vaših verskih središč, ali pa neposredno na Družbo sv. Mohorja v Celovcu.

S priručnim pozdravom!

Mag. IVAN OLIP,
odgovorni odbornik Mohorjeve
za domove in šolstvo

HOBART, TAS. — Dragi pater urednik, tu pošiljam nekaj podatkov o pokojni mami MARIJI SALMIČ, ki ste jo tudi Vi poznali iz svojih obiskov Tasmanije in se čudili njeni živahnosti ob visokih letih. Umrila je dne 28. maja letos v starosti 92 let. Malo časa je bila v domu za ostarele v St. John's Parku, pa je morala v bolnišnico; a ko se je vrnila, jo je Bog v nekaj dneh poklical k sebi. Pogrebno mašo smo imeli 30. maja v cerkvi sv. Terezije, Moonah, kjer smo se doslej zbirali k maši, kadar nas je obiskal slovenski duhovnik. Nato smo mamo pokopali k grob k njenemu pokojnemu možu na hobartskem pokopališču Cornelian Bay.

Pokojna mama Marija Salmič je bila rojena Urbanč dne 18. aprila 1897, Brege (Leskovec) pri Krškem. Z možem in hčerko Anico (to sem jaz) je prispela v Tasmanijo 14. maja 1957. Njen pokojni mož, moj oče Ivan Salmič, je umrl 27. februarja 1970. Doma

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garanterano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

je bil iz Dolge Rake.

Iskreno se zahvaljujem vsem družinskim prijateljem, ki so se udeležili pogreba, darovali cvetje in nam ob mamini smrti pismeno ali telefonsko izrekli sozaljje. Pokojnico vsem priporočam v molitev, patra urednika pa naprošam, da bi za mamo opravil tudi sveto maši. Obenem prilagam tudi naročnino za Misli, ki so že dolgo let redni gost v naši družini. Tudi pokojna mama jih je rada prebirala, dokler ji niso opešale oči.

Pozdrave vsem bralcem Misli! — Anica Cenin

TYRONE HEIGHTS, QLD. — Dragi pater urednik! Kar zagrelo me je po žilah, ko sem bral v junijski številki MISLI v rubriki "Z vseh vetrov", kako se Viktoriji "trkate ponosno na prsi" zaradi letošnjega vremena. Ste pač slučajno imeli po mnogih letih spet nekoliko prijetnejše poletje. Tega vam tudi prav iz srca privoščimo, saj bi v Viktoriji pozabili, kaj se pravi imeti toplo poletje in lepo vreme. Da pa "Queensland ima samo dež", to je pa skoraj žalitev našega sončnega raja — to me je pa res zagrelo. Res je že, da včasih pri nas tudi dežuje, res je tudi, da smo letos imeli nekoliko več dežja kot druga leta, a to mi tukaj imenujemo LIQUID SUNSHINE. Pa še ko dežuje, naše vreme ni tako grdo kot v Melbournu, kjer te skozi kosti prepriha. Na naši obali plavega Pacifika je najnižja letna temperatura sedem stopinj Celzija in podnevi se dvigne na devetnajst ali dvajset stopinj in to POZIMI! Tega pa si tam v Melbournu sploh ne morete zamisliti, zato so naše plaže vso zimo polne belih in blelih Melbournčanov. Največ in najraje pridejo sem na do-

pust, da se naužijejo sonca in spet nadihajo svežega zraka.

Tako, to je bilo za šalo — zdaj pa nekaj zares!

Hvala za objavo mojega vabila, naj mi naročniki pomagajo zbirati zgodbe — vesele in žalostne — prvih let bivanja v novi deželi. Dobil sem jih nekaj in se zahvalim vsem. Vidim pa, da so naši ljudje na splošno bolj počasni. Zato še enkrat naprošam vse, ki imajo kakršno koli zgodbo ali doživetje ob prihodu v Avstralijo in tudi kasneje — pošljite mi jo kmalu, lepo prosim! Zgodba naj bi bila vesela ali žalostna, naj bi se zgodila na delu, ali na cesti, morda v trgovini ali kjerkoli, mogoče zaradi nesporazuma ali neznanja angleščine, morda tukajšnjih navad ali kar koli. . . Ko bodo zgodbe objavljene, bo dosti smeha, saj sem prepričan, da bo več veselih kot žalostnih.

Pozdravljam vse Slovence in prijatelje! — Marijan Lauko (3 Palana Court, Tyrone Heights, Qld. 4556)

RICHMOND, S. A. — Naj se iz srca zahvalim vsem, ki ste mi stali ob strani v težkih dneh ob smrti drage mame. Umrla je na obisku pri meni dne 31. maja in je bila lepo pripravljena za odhod v večnost.

Pokojna mama AVGUŠTINA SREBOT je bila rojena 19. septembra 1905 v Ravnicah pri Stari Sušici, župnija Košana na Primorskem. Bila je iz skromne, verne kmečke družine Samsa, ki je imela osem otrok. Ob prerani očetovi smrti, ko je imela štirinajst let, ji je zbolela še mati. Tako se je morala ona posvetiti delu za ostale brate in sestre. Vsako nedeljo jih je tudi pripravila, da so se udeležili svete maše. Še kot dekle je bila znana vsem faranom po svoji dobroti in pridnosti ter veselem značaju. Bila je v Marijini družbi in je dolgo vrsto let pela pri cerkvenem zboru. Pri šolskih sestrah je obiskovala gospodinjstvo šolo in ženski svet. Leta 1928 se je poročila v Gorici. Z možem Jožetom sta živela na posestvu ob Tržaški cesti v Košani. Imela sta tri otroke, od katerih živita še dva, jaz in sin Jože, ki je poročen na domu in ima tri otroke.

Veliko je mama pretrpela v življenju, a vedno je pokazala obilo trdne volje. Med vojno leta 1941 so jim požgali dom in preseliti so se morali v vas Neverke — Dolane. In ko je bilo v vojnih razmerah vedno težje,

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

je dolgo let skrbela še za sestrine otroke. Tudi njim je bila nadvse skrbna in dobra mati. Vsa njena požrtvovalna dela so bila opravljena z veseljem. Tudi pri strežbi več let bolnega moža je vzdržala do konca in mu sama zatisnila oči.

Tako je bila vesela, da ji je uspelo zdaj obiskati hčerko v daljni Avstraliji – kdo bi si mislil, da bo prav tukaj dočakala svojo zadnjo uro ter se mrtva vrnila v domači kraj. Pokopana bo na pokopališču v Košani in bo v slovenski zemljici čakala vstajenja. Počivaj v miru, draga mama! In še enkrat zahvala za vse, kar si storila za nas v svoji materinski skrbi! Še se bomo srečali! – **Žalujoča hčerka Davorina Gustinčič.** Tudi v imenu sina Jožeta s snaho Judito in vnuki Natašo, Robertom in Davorinom.

DODANDELLA, QLD. – Čas res hitro teče in ura našega življenja se kar hitro izteka. Dobila sem žalostno sporočilo, da mi je doma umrl brat **Julijan Klavžar.** Komaj 55 let staremu je zahrbtna bolezen izkopal prerani grob. Tako sem zdaj ostala sama. Starši so že umrli, brat Stanko pa je padel v jami pri Grgarju pod Svetlo Goro pri Gorici. Bila sem na obisku pri svojih sorodnikih v Sydneyu in sem naročila sveto mašo za vse. Tako smo duhovno še vedno povezani med seboj in molitev nas družijo, če nas je že življenje za enkrat ločilo.

Na nedeljo 2. julija smo imeli lep dan in kar v lepem številu smo se zbrali k sveti maši na brisbanškem slovenskem hribčku. Pater Ciril pravi, da nas je bilo 76. Petje je tokrat vodila gospa Ovijačeva iz Sydneya. Saj Slovenci radi prepevamo, da se razlega daleč naokoli. Naš starodavni pregovor celo pravi, da "kdor poje, dvakrat moli".

Naj se na tem mestu javno zahvalim vsem za udeležbo in molitve ter lepo petje. Tako naj se le nadaljuje. Pogrešala pa sem bandero naše brisbanske skupnosti, ki s sliko Marije Pomagaj tako pristoja vsaki naši slovenski maši. Ima za seboj že lepo tradicijo, saj je bila slovesna blagoslovitev 26. decembra 1959. Ponosna sem, da sem tudi jaz prispevala svoj dar, ko smo zastavo naročili. Le ostanimo zvesti tradiciji in naj bo na častnem mestu ob oltarju pri naših mašah!

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

SN

foto-slikar

Simon Novak

• Otroški in družinski portreti na domu

• Poroke v domačem okolju ali po želji

• Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično

• Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak

Melbourne,
Victoria

367 8405

Kar sram me je, a na ljubo resnici moram dodati: ko smo se zvečer zopet zbrali k slovenski maši v naši stalni lepi cerkvi v South Brisbanu, nas je bilo pa res "rekordno" število: poleg p. Cirila nas je bilo devet iz moje družine, pa še Mirijam z družino ter organist Stanko. . . Vsega skupaj torej petnajst ljudi: osem odraslih in šest otrok ter pater Ciril. Žalostno a resnično. Prišel bo čas, ko bo marsikomu žal, a takrat bo prepozno.

A kljub našemu številu je p. Ciril po maši zapel Angelovo češčenje in peli smo za njim. Pa tudi čajanko smo imeli, kot bi nas bilo petdeset. Ob njej smo se zadržali kar v cerkvi, ker dvorane ne porabljamo več. Tukajšnji duhovnik je povedal, da oni po svojih mašah za "cup of tea" porabijo kar cerkvene prostore, pa smo jih še mi. Tako bo tudi v prihodnje, gotovo pa ni pri tem samo moja želja, da bi nas bilo več kot ob tem obisku slovenskega duhovnika.

Slovenske pozdrave vsem! – **Marica Podobnik**

~~*

Dedek vnuku, ko sta jedla sardine: "Veš, Tonček, v morju pa velike ribe jedo tele male." – Tonček: "Dedek, kdo pa jim konzervne škatle odpira?"

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovacic

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

**SMEH
JE ZDRAV
CELÓ OB
SODOBNI
LJUDSKI
MODROSTI. . .**
/Uvoženo k nam
iz Slovenije/

+ *Proti boljšemu življenju, ki smo ga dočakali, se moramo odločno bojevati.*

+ *Njegov prispevek k reformi je velik: krade manj, kot bi lahko.*

+ *Narod mu je sledil, vendar samo do vrat njegove vile.*

+ *Ne pišite spominov! Ljudstvo se dobro spominja vsega!*

+ *V gozdu vila, v vili mercedes, v mercedesu človek, v človeku srce, v srcu ljubezen do delavskega razreda.*

+ *Naša zunanja politika je popolnoma neodvisna. (Od volje ljudstva.)*

+ *Naši funkcionarji postanejo demokrati, brž ko so ob položaje.*

+ *Če bi ljudstvo vrednotili po predstavnikih, bi lahko rekli, da ni kaj prida.*

+ *V socializmu stokamo, v komunizmu bomo tulili.*

+ *Njegov odhod je bil za nas neprecenljiva pridobitev.*

+ *Eno pa je le res: Tisti, ki ustvarjajo pekel na svetu, živijo vedno v raju.*

On: "Tule piše, da so celo zelo slavni možje imeli največkrat čisto nepomembne očete."

Ona: "No, potem ima pa najin otrok še upanje."

REŠITEV križanke junijske številke:

Vodoravno: 6. visokošolci; 9. gode; 10. moli; 11. osebno; 12. buba; 13. nada; 15. roka. 17. peče; 18. ske-san; 19. sipa; 20. ujed; 22. prepletanje. — Navpično: 1. limona; 2. oko; 3. ušesa; 4. zlobno; 5. miloba; 7. o-giba; 8. odobrenje; 13. nasipi; 14. dlesen; 15. resda; 16. kaplja; 17. Paula; 21. etc.

Rešitev so poslali: Francka Anžin in Marija Špilar, Jože Grilj, slovenske sestre v Slomškovem domu, Danica Petric, Marija Oražem, Ivan Podlesnik, Lidija Čušin, Jože Štritof, Ivan Lapuh, Vinko Jager, Ana Kodrič, Anica Cuderman.

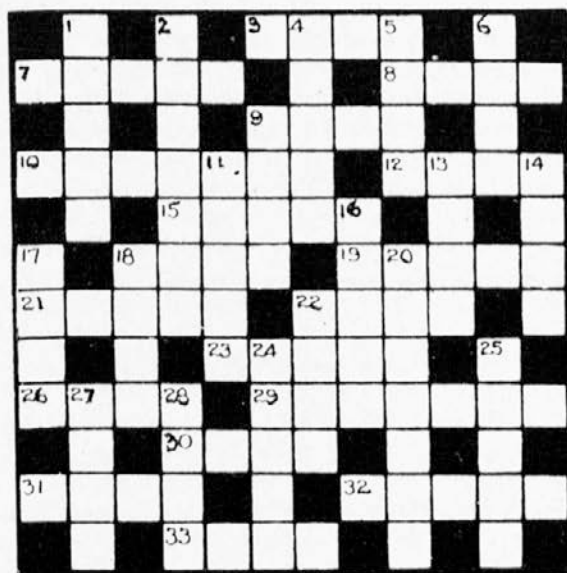
Tokrat je žreb izbral za nagrado Ano Kodrič.

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 3. daljši del časa; 7. draga kovina; 8. del roke; 9. telesna poškodba; 10. redni osebni zapiski; 12. zima nam ga da; 15. poklicno sestavlja pravne listine; 18. kraj očiščevanja; 19. ustvaritelj česa, zlasti s pisanjem; 21. moško ime; 22. del konjske oprave; 23. vidno, očitno; 26. utežna mera; 29. sedež za otroke; 30. sorodnica; 31. posušena trava; 32. vedno dobre volje; 33. zahod sonca ga prinese.

Navpično: 1. deli; 2. beseda, ki izraža število; 4. lepo vedenje; 5. prvak človeštva; 6. telesna poškodba; 9. spleteni lasje; 11. to noč; 13. žensko pokrivalo; 14. jutranja zarja; 16. različno, več vrst; 17. od zemlje živi; 18. črn ptič; 20. z dletom izsekan; 22. del našega obraza; 24. beseda zvezda v latinščini, pa tudi ena vrtnih cvetic ima tako ime; 25. tih in zadržan govor; 27. število; 28. kemično nedeljiv delček snovi.

REŠITEV pošljite do 5. avgusta na uredništvo!

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaza Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourne. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSКИH CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1989 so na razpolago. Štiri zanimive knjige. vredne branja: **Spoštovani** (Albino Luciani), **PE-FAU Spomini** (Miloš Vauhnik), **Primorski biografski leksikon** (14. snopič) in **Koledar** z raznimi zanimivimi članki. Cena celotne zbirke je 30.– dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Nas bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:
ANGIE — CHARLES — or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
3 0 2 1 8

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . . /

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666

